500 KURUŞ
YIL 6
SAYI 2155.

PERŞEMBE 7 HAZİRAN 1979

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Korutürk: "Görevi bırakırım„

AP şimdi de Cumhurbaşkanını ahlaksızlıkla suçladı

- Cumhurbaşkanı Korutürk: "TBMM'nin kararı tarafsızlığımı yitirdiğim biçimde tecelli ederse görevimi bir tarafsız Cumhurbaşkanına devretmeye hazırım"
- Başbakan Bülent Ecevit AP bildirisi üzerine bir açıklama yaparak, "Güvenoylaması sözkonusu olamaz" dedi.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün dün tarafsızlığı ile ilgili olarak TBMM'den onay istemesi üzerine AP Başkanlık Divanı bir bildiri yayınlayarak bu kez de Korutürk'ü «ahlaksızlıkla» suçladı. Bildiride şöyle denildi:

«Bakanlık vaadi ile bağımsızlaştırılan kişi, bir süre bekletildikten sonra, Meclis aritmetiğinin tam hükümet aleyhine döndüğü anda, kendisine sandalye ikram edilmek suretiyle, hükümeti destekleyen sayıya dahil edilmiştir. Bu ihtiyaç, hizmetten doğmamıştır. Böyle bir olay, ahlak kurallarına da uygun değildir»

KORUTÜRK'ÜN MESAJI

Korutürk, mesajında ayrıca hükümet bunalımlarına yol açan uygulamaların giderilmesi ve Cumhurbaşkanlığının yeterli yetkilerle donatılması yolunda daha önce yaptığı önerilerin gerçekleşmemiş olduğunu da hatırlatarak siyasi partilerin şikâyet ettikleri konularda yasa çıkarmak yetkisine sahip olduklarını belirtti.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün mesajı şöyledir:

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Taze para gecikince Türkiye avans istedi

- Türkiye Uluslararası Ödemeler Bankasından IMF ile anlaşmayı garanti etmesi koşuluyla kredi isteminde bulundu

Ankara Paris (ANKA) — Türkiye'nin, kısa adı BIS olan Uluslararası Ödemeler Bankası'ndan 500 milyon dolara kadar «köprü finansmanı» (avans) istediği bildirildi. BIS'den istenen «köprü finansmanı», Türkiye'nin Uluslararası Para Fonu ile «stand-by» düzenlemesini gerçekleştirmesi ve OECD ülkeleriyle toplam 963 milyon dolarlık itha-

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Denktaş Ankara'da görüşürken, Kıbrıslı gençler tarafından eleştirildi

Ankara (Politika) — Kıbrıs Türk kesimi lideri Rauf Denktaş, 15 Haziran'da başlayacak olan toplumlararası görüşmelerde takınılacak tavrın belirlenmesi konusunun saptanmasını görüşmek üzere Türkiye'ye geldi. Denktaş, dün saat 11.00'de Başbakan Ecevit'le bir görüşme yaptı. Öteyandan Kıbrıslılar Öğrenim ve Kültür Derneği (KÖGEF) ile Ankara Kıbrıslılar Öğrenim ve Kültür Derneği (AKÖK) temsilcileri, bir açıklama yaparak, Denktaş iktidarının toplumlararası görüşmeleri NATO çerçevesine sokmak amacında olduğunu belirttiler.

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Yusuf Küpeli tahliye oldu

KOCAELİ (Politika) — 12 Mart döneminde Askeri Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından müebbet hapse mahkûm olan 12 Mart dönemi gençlik liderlerinden Yusuf Küpeli dün Kocaeli Cezaevi'nden tahliye edildi.

Anayasa Mahkemesi tarafından alınan bir karar üzerine 12 Mart dönemi tutuklularından bir çoğunun serbest bırakılmasına kar-

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

THY «DC-10»ların uçuşlarını durdurdu

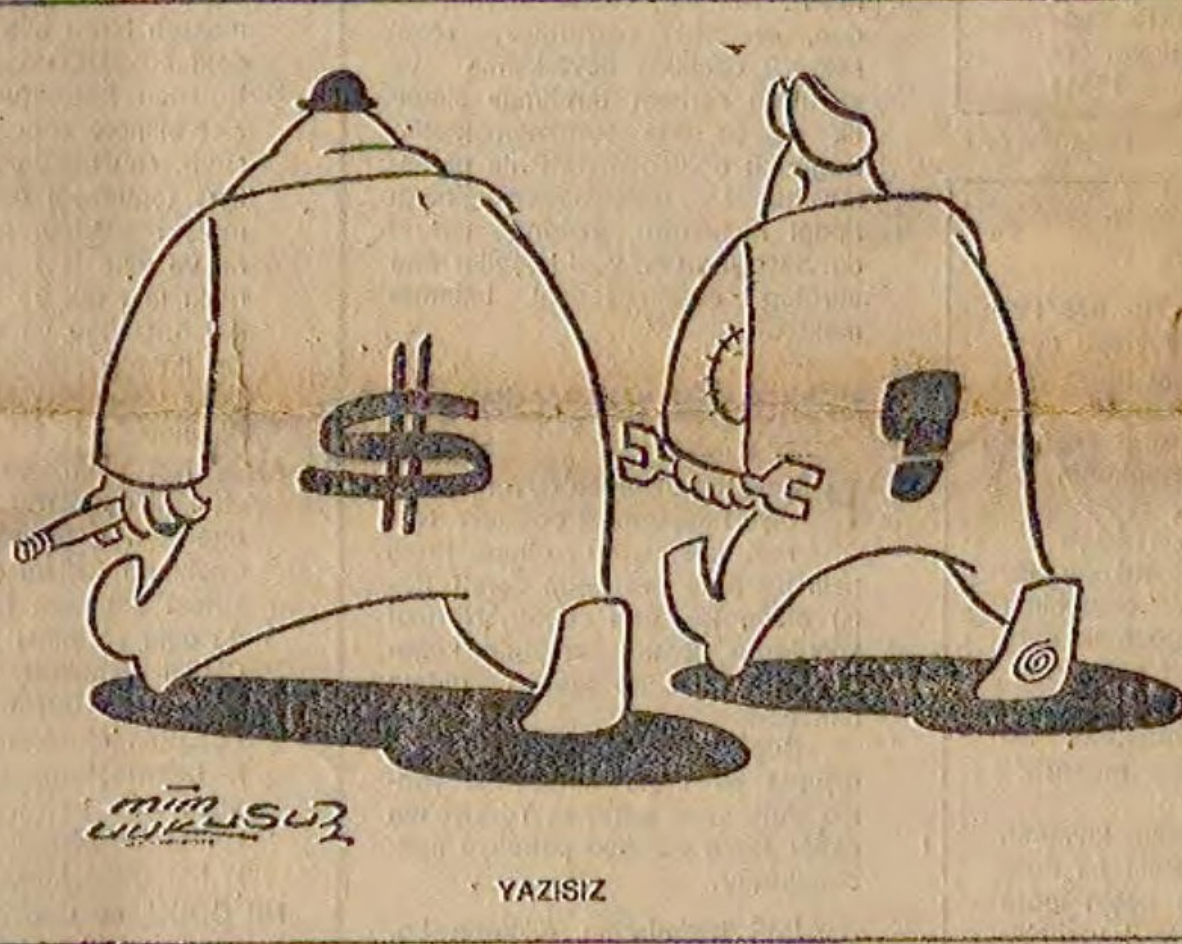
İSTANBUL, (A.A.) — Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünün «DC-10» uçaklarını seferden kaldırma yolundaki kararından sonra Türk Hava Yolları da bu karara uyarak «DC-10» tipi «İzmir» ve «İstanbul» adlı

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Komandolar şimdi de «deliliğe» sığınmaya çalışıyor

İstanbul (POLİTİKA) — Gaziosmanpaşa'da 15 Aralık 1977 günü Sinan Hepşen'i öldürmek ve 3 kişiyi de yaralamak suçlarından yargılanan silahlı sağ eylemci

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

YAZISIZ

Maraş davasında 3. gün

Sanık avukatları okunmayan iddianameyi eleştirdiler

Adana, (A.A.) — Dünyanın en çok sanıklı davasının üçüncü günkü duruşmasında sanıkların kimlik saptamaları tamamlandı, bu arada sanık avukatlarından beşi mahkeme başkanlığına ortak bir dilekçe vererek «duruşmalarla ilgili yayın yasağı konulmasını» istediler ve okunmadan iddianamenin eleştirisini yaptılar

Geçtiğimiz pazartesi günü saat 10.00'da başlayan yargılamanın üçüncü gününde 594'ü tutuklu 804 sanıktan 750'sinin kimlik saptaması tamamlandı. Tutuklulardan MHP Kahramanmaraş İl Başkanı Hasan Balcıoğlu hasta olduğu için, tutuksuzlardan da 53'ü duruşmalara gelmediklerinden kimlikleri tesbit edilemedi.

Saat 10.30'da kimlik saptanması sona erdi. Bu sırada sanık avukatlarından Hilagü Balcılar, Özdemir Akı, Hamdi Coşkun, Adem Eroğ-

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

Üniversite sınavları için 35 ilde danışma büroları kuruldu

ANKARA, (Politika) — Üniversite seçme sınavlarına katılacak öğrencilerin geçen yıl olduğu gibi bu yıl da, 11 ilde «konuksever ailelerin» yanında 1-2 gün kalabilecekleri açıklandı. Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur dün bir basın toplantısı düzenleyerek geçen yıl uygulanan Ankara, İzmir, Diyarbakır, Mersin, Sakarya ve Zonguldak'ın illerine bu yıl da Antalya, Denizli, İçel, Konya Samsun ve Zonguldak'ın eklendiğini bildirdi. Çakmak konuksever ailelerin yanlarında öğrenci barındırmak için Ankara'da bakanlığa, İstan-

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Sakıp Hiçerimez Tüm-Person-Kon Genel Başkanlığından istifa etti

ANKARA, (A.A.) — Sakıp Hiçerimez kısa adı tüm Person - Kon olan tüm kamu personeli ve emeklileri haklarını koruma kuruluşları konfederasyonu genel başkanlığından ve uluslararası kamu görevlileri ör-

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

İşgüzar olayı hükümette görüş ayrılığı yarattı

- Devlet Bakanı Faruk Sükan İşgüzar'ın istifasını istedi
- Bağımsız bakanlar dün TBMM'de 3 saat süren bir toplantı yaparak durumu değerlendirdi.
- İşgüzar: «İstifa etmem sözkonusu değil.»

Haber Merkezi — Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar hakkında gündeme alınması kararlaştırılan gensoru önergesi bazı hükümet üyeleri arasında görüş ayrılığına yolaçtı. Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan'ın, İşgüzar'ın istifasını istediği öğrenildi. Bunun üzerine bağımsız bakanlar Sükan'la birlikte bir toplantı yaparak konuyu görüştüler Toplantıya bir ara Başbakan Ecevit de girdi. Bu arada bağımsız bakanların İşgüzar'ın haksız yere suçlanmasını ve aklandığında bakanlığa dönebilmesini sağlayacak bir formül geliştirmeye çalıştıkları bildirildi. Başbakan Ecevit, toplantıdan ayrılırken sadece «Arkadaşlarla bir durum değerlendirmesi yapıyoruz» demekle yetindi.

TBMM'de yapılan ve 3 saat kadar süren toplantıdan ilk ayrılan Hilmi İşgüzar oldu. İşgüzar, «İstifa edecek misiniz?» sorusuna, «Şimdilik hayır» yanıtını verdi.

CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ'ın da bulunduğu toplantıya Sep'ioğlu, Yıldız, Alp, Tan, Elçi, Hataracı, Karaaslan ve Güneş katıldılar.

Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi ise, bağımsızlar olarak birlikte hareket edeceklerini açıkladı, «İşgüzar'ın istifasından yana mısınız?» sorusunu, «Onu kendisine sorun» şeklinde yanıtladı.

Sağlık Bakanı Mete Tan da, İşgüzar'ın bugünkü görüşmelerde yapacağı savunma konusu üzerinde durulduğunu söyledi.

Basın Mahkemesi'de 142'yi Anayasa Mahkemesi'ne gönderiyor

- Askeri Mahkemenin 142'nin iptali isteği Anayasa Mahkemesi'ne ulaşmadı

Haber Merkezi — İstanbul Toplu Basın Asliye Ceza Mahkemesi, T.C. Kanununun, 142. maddesinin Anayasa'ya aykırılığını ciddi buldu.

Mahkeme kararını, 6 Haziran 1979 günü, Emeğin Birliği gazetesinin Yazı İşleri Müdürü Eyüp Ayar hakkında yapılan duruşmada açıkladı.

Sanık vekili Av. Ahmet Kemal Ferlengez, duruşma başlarken, sözaldı ve davanın öncelikle T.C.K.'nun 142. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı açısından değerlendirilip, karara bağlanmasını is-

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

ÇUK

Ping - Pong

142'nin iptali istemi
ikinci kez geri
çevrildi.
Biraz ciddi olmalı...
Gidip gelen,
geri atılan
ping-pong topu
değil
«özgürlük»tür..

A. E.

CHP'de Senatör ve Milletvekili aday adayları belli oldu

Ankara, (ANKA) — Ekim ayında yapılacak kısmi Senato ve Milletvekili ara seçimleri için aday adayı olarak CHP'ye başvuranların listesi belli oldu. 51 senatörlük ve ölümle boşalan 4 milletvekilliği için CHP'ye toplam 117 aday adayı başvurdu. Başvuranlar arasında halen senatörlük görevini sürdürenlerin dışında, Reşit Ülker, Selahattin Babüroğlu, Mehmet Sönmez, Cevat Sayın, Turgut Altunkaya, Engin Ünsal, Mehmet Emin Sungur, Fahir Giritlioğlu, Abdülbaki Carti gibi eski parlamenterler de bulunuyor. Profesör Rüçhan Işık da senatördük için başvurdu. Senato Başkanı Sırrı Atalay görev süresi sona erdi-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Abdulkerim Doğru MSP'den istifa etti

ANKARA, (ANKA) — Milli Selâmet Partisi Kars Milletvekili Abdul Kerim Doğru dün partisinden istifa etmiştir.

Abdulkerim Doğrunun Nizam Partisine girdiği bildirilmiştir.

Doğru'nun istifasıyla Milli Selâmet Partisinin millet meclisindeki sandalye sayısı 23'e düşerken, Nizam Partisı de bir üyeye sahip olmuştur.

Orgeneral Evren ABD'ye gitti

İstanbul (A.A.) — Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, ABD ve Kanada Genelkurmay Başkanlarının resmi çağrılışı olarak New York'a gitmek üzere dün saat 12.20'de uçakla Türkiye'den ayrıldı.

Yeşilköy Hava Limanı'nda hareketinden önce bir demeç veren Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, ABD'de bulunduğu süre içinde kara, deniz ve hava kuvvetlerinin bazı birliklerini yerinde inceleyeceği-

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

İlaç, maden ve elektrik konusunda Macaristan'la anlaşma imzalandı

Ankara (ANKA) — Türkiye - Macaristan Ekonomik İşbirliği Komitesi'nin ikinci dönem toplantısı dün sona erdi ve çalışmalar sonucu da bir ortak protokol imzalandı.

Türkiye - Macaristan Ekonomik İşbirliği İkinci Komitesi'nin çalışmaları sonucunda imzalanan protokolda, iki ülkenin ortak işbirliğinde bulunmayı kararlaştırdığı alanlar şöyle belirlendi:

— İlaç sanayii,
— Transformator üretimi,
— Demiryolu elektrifikasyonu,
— Demiryolu sinyalizasyonu,
— Hidroelektrik kuvvet santralları için makina ve teçhizatın ortak üretimi,
— Metalurji alanında işbirliği,
— Termik kuvvet santralları,
— Perlit,
— Jeoloji,

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Kitle taşımacılığına yeni bir darbe mi?

Dünya Bankası bazı demiryollarımızın iptalini istedi

Haber Merkezi — ANKA ajansının verdiği bir habere göre, Dünya Bankası, Türkiye'de, ana hatlar dışında kalan bazı demiryollarının devre dışı bırakılmasını önerdi.

Bir süre önce Türkiye'ye gelen Dünya Bankası Proje İnceleme Heyeti, yaptığı görüşmelerde demir yollarının onarılması projesi için istenilen krediler konusunda çekimserlik gösterdi. Bu projeye ancak bazı koşullarla kredi verebileceklerini ileri süren Dünya Bankası yetkililerinin koşulları arasında «verimsiz» olarak nitelenen bazı demiryolu hatlarının devreden çıkarılması da yer alıyor.

Toplantılara katılan TCDD yetkilileri, Maliye Bakanlığı ve Devlet Planlama örgütü uzmanları, bazı hatların kaldırılması istemini kesinlikle reddettiler ve

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

yazdıkça

ADİL ÖZKOL

Demirel'in acelesi

AP lideri parlamentodaki hassas sayısal dağılımın ve ekonomik darboğazların hükümeti sık sık güç lüklerle karşılaştırmasından yararlanarak son günlerde gezilere hız vermiş, partisinin ve kendisinin vatandaş çoğunluğunun tek umudu haline geldiğini ilana başlamıştı. «Millet iradesine aykırı olarak kurulan hükümet vatandaşın tüm desteğini yitirmiştir. Bu durum parlamento aritmetiğine de yansıyacaktır. Hükümet düşecektir.» diyordu. Kendi partisinden bile birçok parlamenterin karşı çıkacağını düşünerek açık bir erken seçim önerisine yanaşmıyor, ancak ilk seçimde tek başına iktidara geleceği kanısını yaratabilmek için seçim hükümeti sözünü de dilinden düşürmüyordu. Dilinden düşürmediği bir kavram da demokrasiydi. «Ağır ekonomik ve siyasal buhran vardır ama demokratik rejim yaşıyacaktır. Tek yol tek çare budur. AP demokrasinin güvencesidir.» diyerek hem kendine güvenini hem de demokrasiye bağlılığını altını çize çize her fırsatta söylüyordu.

Demirel'in vermek istediği görünüm iktidarın kaybettiği puanları hızla toplayan, demokrasiye gönülden bağlı ve bağlılık içinde önce parlamentoda CHP hükümetinin düşmesini sonra da seçimlerde oyların çoğunluğunu kazanmayı bekleyen ana muhalefet lideri olduğuydu.

Bu minval üzerine giderken Demirel önce 23 Mayıs'da yaptığı bir konuşma ile demokrasi, rejim ve Anayasa konusunda son yıllarda özellikle MHP ile ortaklığından sonra iyice güdükleşen tavrını bir kere ele verdi. 142. maddeyi Anayasa Mahkemesine gönderen İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesine sert bir siyasal polemik açtı. Sadece Mussolini artığı cezaları savunmakla kalmadığını keyfince yargı işlevine karışmak niyetinde olduğunu açıkça ortaya koydu. İşine gelmeyen yerde yalnızca demokrasiye değil daha ilerisinde yargı organına bile «dur» çekeceğini belli etti.

Demirel'in zaten sınırlı olan demokrasi çizgisi on beş yıldır giderek düşüyor. AP Lideri iktidardan her düşüşünde demokrasiden daha çok umudunu kesiyor. İlkinde MHP'ye yaklaşmıştı. Şimdi Anayasa'dan da uzaklaşıyor.

— Demirel'in tavrı CHP ağırlıklı hükümetin işbaşında kalmasının demokrasi açısından önemini göstermektedir. Yeterli bulunsun bulunmasın CHP ağırlıklı hükümet demokrasinin şu haliyle bile yaşamasının gelişme ve pekişme yollarının açık tutulmasının mevcut tek seçeneğidir. CHP'nin bir çoğu nesnel koşullardan kaynaklanan ancak bazıları da kararlı tutum eksikliğinden doğan hataları olduğu, örgütsel ve kitlesel demokratik destekleri daha yapıcı diyaloglarla sürdürmesi gerektiğini, bürokrasinin henüz yasal çerçevesi içinde verim verecek bir niteliğe kavuşturulamadağı açıktır.

Demirel'in ve Demirel yanlısı basının yaratmak istediği havanın aksin «CHP'ye oy veren seçmenlerin büyük çoğunluğu ve ilerici güçler CHP ağırlıklı hükümete «yapamıyor gitsin» veya «nasılsa yaşamayacak, ne hali varsa görsün» düşüncesiyle değil yapıcı bir eleştiriyle «mutlaka iktidarda kalsın hatalarını düzeltsin» görüşüyle bakmaktadırlar.

Bunu iyi bilen Demirel Haziran sonuna kadar düşüremeyeceği hükümetin ekonomi ve anarşi konularında daha başarılı olabilmesi halinde AP'nin senato seçimlerinde umduğunu bulamayacağını hesap ederek bir yandan yandaşı basına «Demirel'in acelesi yok.» havasını çaldırıp, öte yandan var gücüyle 226 ya yaklaşmaya çabalamaktadır. Haziran aşılırsa senato seçimleri de geçilebilir. Ondan sonra 1981'e kadar uzanan yol terörcü yandaşlarının kaynağına inilmesinde soruşturma komisyonlarının işlemesiyle yüce divan seferine kadar birçok olasılığı içeriyor. O halde düğümü hemen atması gerekiyor. Bu acele zorunluluğu Demirel'i soğukkanlı davranmaktan alıkoyuyor. Doğal bir siyasal hakkı olan «Cumhurbaşkanını saygıyla eleştirmeyi» çok yersiz bir konuda saygısız denilmese bile anlamsız bir biçimde kullanıyor: Olağan bir bakan atamasına gerçekten mantığa aykırı gelen gerekçelerle karşı çıkıyor. Kendisinin şu ana kadar parlamentoda düşüremediği hükümeti bakan ataması yapmayarak Cumhurbaşkanının işlemez hale getirmesini istermiş meğer. Bir de örnek bulmuş. Cumhurbaşkanı, kendisi başbakanken TRT Genel Müdürünü otuz üç günde atamış.

Şimdi ise bir bakanı hemencecik göreve getiriyormuş. Bahsettiği Danıştay kararına aykırı olan bu niteliği dolayısıyla da sonra Danıştay'da ilki gibi iptal edilen Karataş kararnamesi, değindiği bu olay gerekçesine örnek olamıyor ama bir şeyi iyi örnekliyor: Demirel'in demokrasiyi ve anayasayı salt çıkarına olduğu sürece benimsediğini... Yani benimsemediğini...

bir ekmek bir Politika

FORUM

IMF'nin ilk aşamadaki ağır önerileri, genellikle kredi anlaşması yapacağı ülkelere önerdiklerinden farklı değildir. IMF karşımıza devalüasyon yapma, ücretleri dondurma, KİT ve benzeri kuruluşlara yapılan sübvansiyonları kısma gibi önerilerle gelmiştir.

Ülkemizin 1950'lerden beri süregelen dışa bağımlı ekonomi politikasının bir sonucu olarak ivedilikle dış paraya gereksinimi vardır. Ülkemiz bu gereksinimini karşılamak için girişimlerde bulunmuştur. Karşısında, emperyalizmin güçlü örgütü IMF'yi ve koşullarını bulmuştur

İMF ÇIKMAZI

CENAN TORUNOĞLU

1961 'den bu yana ilk kez işlerlik kazanan OECD (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü) Yardım Konsorsiyomu Türkiye'ye ivedi (!) yardım sağlamak amacıyla geçen hafta Paris'te toplandı. Konsorsiyomda alınan kararlar uzun süreden beri ağır ekonomik bunalım içerisinde olan ülkemiz için olumlu görünümde. Ancak kapitalist ülkelerle ekonomik ilişkilerimizde sürekli olarak karşımıza çıkan engel, son aşamada gene karşımızda: IMF...

Bilindiği gibi Yardım Konsorsiyomu bir kereye özgü olmak üzere Türkiye'ye, OECD ülkeleri tarafından 661 milyon dolar taze para ve 245 milyon dolar dışsatım kredisi verilmesine ve 150 milyon dolar program kredisinin Dünya Bankası tarafından, 400 milyon dolar ticari bankalar kredisinin de diğer bankalarca karşılanmasına karar vermiştir. Böylece alınan krediler toplamı 1456 milyon dolar düzeyindedir. Bunun yanında DÇM (Dövize Çevrilebilir Mevduat) ve banka kredilerinden oluşan 2400 milyon dolar tutarında bir borç ertelemesi söz konusudur. Alınan krediler ve ertelenen borçlar 3856 milyon dolara varmaktadır.

IMF KOŞULLARI.

Söz konusu kredilerin işlerlik kazanabilmeleri için Yardım Konsorsiyomu Türkiye'yi IMF koşullarını kabullenme yokuşuna sürmektedir.

IMF'nin daha ilk aşamadaki ağır önerileri, genellikle tüm kredi anlaşması yapacağı ülkelere önerdiklerinden farklı değildir. Bir kez daha IMF karşımıza devalüasyon yapma, işçi ve memur ücretlerini dondurma, KİT ve benzeri kuruluşlara yapılan sübvansiyonları kısma, taban fiyatlarını aşağı düzeyde tutma gibi önerilerle gelmiştir. IMF'nin, klasik koşullarından, «vergileri arttırma», «özel sektörü özellikle devtekleme ve «fiyatları serbest bırakma» şimdilik açıkça öne sürülmemektedir. Bugünkü aşamada, IMF ile anlaşma henüz gerçekleşmediğinden hangi koşuların üzerinde ısrarla durulacağı ya da yeni koşullar öne sürülüp sürülmeyeceği bilinmemektedir.

KREDİLER KİME YARAYACAK?

Paraya gereksinme duyanın krediye başvurması doğaldır. Normal koşullarda alınan kredi belli bir süre içerisinde ücreti (faiz) eklenerek geri ödenir. Normal koşularda alınan kredinin kullanım özgürlüğü de krediyi alanın olmalıdır.

Bugün, bu normal koşulların dışında bir kredi anlaşması yapma durumuna getirilen Türkiye'nin aldığı kredi oldukça pahalıya mal olmaktadır.

IMF istemlerine dikkatle bakıldığında, kemerleri sıkma bir kez daha ücretli kesime düşmektedir. Gelen kredi, yurt ekonomisine bir ek para sağlayacaktır. Ücretlerin dondurulması ve taban fiyatlarının düşük tutulması istendiğine göre bu ek paranın paylaşımından yararlanacak olanlar, fiyatları saptama özgürlüğüne sahip özel sektör tekelleriyle, ülkemize mal satacak olan kapitalist ülkelerdir.

Üzerinde durduğumuz bir başka konu da, alınan kredilerin, ülkemizin sermaye birikimini hızlandıracak nitelikte yönlendirilmesi gereğidir. Bu kredileri yönlendirme sürecinde, uzun dönemde, kapitalist ülkelere kredi açısından bağımlılığı azaltıcı önlemler alınması, bundan önceki yıllarda olduğu gibi kısa dönemli gereksinmelerimizi karşılayıcı nitelikte ya da politik amaçlı yapay bolluk yaratıcı biçimdeki kullanımlardan kaçınılması gerekmektedir.

SİSTEMİN GEREĞİ.

Özetle bugün ilkemizin 1950'lerden beri süregelen dışa bağımlı ekonomi politikasını bir sonucu olarak ivedilikle dış paraya gereksinimi vardır. Ülkemiz, bu gereksinimini karşılamak için girişimlerde bulunmuştur. Karşısında, emperyalizmin güçlü örgütü IMF'nin sert koşullarını bulmuştur. Bir kez daha ulusal ekonomimiz, emperyalist odaklarca yönlendirilmek istenmektedir.

Kapitalist sistem gereği sömürülen geri kalmış ülkeler, koşullu dış ekonomik yardımlara bağlı kaldıkça, ekonomi politikalarını ülke çıkarları doğrultusunda saptayamamaktadırlar. Bu ülkelerin geri kalmış ekonomileri, yapısal bozukluklara çözüm getirilemediği sürece hiç kuşkusuz para bulma açısından dışa bağımlı kalmak. Taa ki bu kısır döngü kırılana dek.

Okurlardan Politika'ya

POLİTİKA OKURLARINA ÇAĞRI...

Politika, yeni dönemini duyurmak amacıyla verdiği televizyon ilanlarında şöyle dedi:

«Gazeteniz Politika. Kitlelerin sesi, sözü!..»

Bu söz boş[illegible] değildir. Politika bir günlük gazete olarak kitlelerin sesi ve sözü olmayı kesinlikle hedeflemektedir. Bu onun temel yayın ilkelerinden biridir. Bir günlük gazete *«kamuoyunu oluşturur ve kamuoyunu yansıtır»* Bu diyalektik ilişkidir ki gazeteye hayat verir, işlev kazandırır.

Oysa günümüzde geniş emekçi kitlelerin, demokrasi güçlerinin seslerini duyurma olanakları son derece kısıtlı. Tekelleşmiş basının sütunları kitlelerin sesine ve sözüne kapalı. Bu demokratik kamuoyunun sesini, sözünü etkili bir biçimde duyurabilmesinin önünde duran ciddi bir engel.

Politika Gazetesi haberleriyle, yorumlarıyla, inceleme araştırmaları, röportaj ve benzeri dizi yazılarıyla işlevini yerine getirmeye çalışırken bir yandan -sınırlı da olsa- okuyucu mektuplarına köşesini açıyor.

Bugünden itibaren bu köşede okuyucularımızdan gelen mektupları sunacağız. Mektuplar konusunda hiç bir kısıtlama koymuyoruz. Her Politika okuru, demokrasiden yana herkes, bu köşede görüşlerini, dileklerini, eleştirilerini, yakınılarını, önerilerini yansıtabilecektir.

Bu amaçla ayrılan yerin sınırlı olduğu gözönüne alınırsa, okurlarımızın mümkün olduğu kadar kısa yazmaları bir zorunluk. Bu yüzden uzun mektupları özetlemek zorunda kalacağız. Okuyucularımızın bu konuda hoşgörülü davranacakları umudundayız. Ayrıca mektupların daktilo ile yada çok okunaklı el yazısı ile yazılması ve kağıdın yalnızca bir yüzüne yazılması da dileklerimiz arasında.

Mektuplarınızı koyduğunuz zarfın üstüne lütfen şöyle yazınız: «Politika Gazetesi, Okur Mektupları Köşesi» Yerebatan Caddesi, Taşsavaklar Sok. No: 5. Cağaloğlu - İstanbul

yorum

OYA BAYDAR

Bu Hükümet

SON günlerin tüm tartışmaları, tüm planları, tüm komploları, bu hükümeti düşürmeye yönelik. Hükümetten ve CHP'den istifalar, gensorular, zorlamalar, tekelci sermayenin Amerikancı propaganda yöntemleri, paralı ilanları, «türlü çeşitli» oyun...

PEKİ bu hükümetin düşmesini isteyenler, yerine nasıl bir hükümet getirmeyi planlıyorlar? Bu yeni hükümetin açıklanan, açıklanmayan çeşitli adları var. CHP ağırlıklı hükümeti düşürmek isteyenlerin hizmet ettikleri çıkarlara, siyasal çizgi ve bağlantılarına, emperyalist-faşist odaklarla içli dışlılık derecelerine göre, çıkarılmak istenen yeni hükümetin biçimi, adı da değişiyor. Kimileri açık faşizm peşindeler. Askeri cunta hükümeti istiyorlar. Kimileri, biraz daha utangaç, eşe dosta karşı durumu koruyabilmek için «zinde güçler»in arka planda kaldığı, ara sıra aba altından sopa gösterdiği bir 12 Mart hükümeti özlemindeler. Kimileri olmayacağını kendilerinin de bildiği yeni bir MC peşinde. Kimileri de; tekelci sermayenin kodamanları, onların tüm yardakçıları ve günlük gazetelerinde iki günde bir şimşir harflerle «milli hükümet» diye manşet çeken maocular, «geniş tabanlı» veya «milli» denen, hükümeti kotarmaya çalışıyorlar. Bu çabaların ortak yanı nedir? Ortak amacı nedir? Bugünkünden daha gerici, faşizme geçişi kolaylaştırıcı, en azından emekçi yığınların ve demokratik güçlerin bugünkünden de daha fazla ezilmesini sağlayacak bir yapının kurulması...

İŞTE, işçi sınıfının bu hükümet karşısındaki tavrı bu noktada önem ve netlik kazanıyor. CHP ağırlıklı hükümet, «umut» değil «umut kırıklığı» olmuştur emekçi yığınlar için. CHP ağırlıklı hükümet demokrasinin sınırlarının genişletilmesi vaadlerinin hiçbirini yerine getirememiş, aksine 17 ile sıkıyönetim getirmiştir. CHP ağırlıklı hükümet, kendi deyimiyle «tekelleri kuşatacağı» yerde, tekellere en büyük ödünleri vermiş, emperyalizm kıskacına ülkeyi ve halkı daha acı şekilde kaptırmıştır. Bu hükümetin tarihsel günahlarını işçi sınıfı ve onun hareketi paylaşamaz. Yığınları, sağ sosyal demokrasinin çıkmazına, sınıf körlüğüne, uzlaşmacılığına karşı uyarmaktan biran bile vazgeçemez. Faşizm karşısındaki ikircikli, kararsız tutumunu sergileme, bu tutumun hatalarını gösterme, yığınları antifaşist bilinçle donatma görevini erteleyemez. İşçi sınıfı, «bu hükümetin alternatifi yoktur, razı olalım» toplumsal şantajının nasıl bir bilinç saptırması olduğunu, sosyal demokrasinin çıkmazını; ve ülke için, emekçi milyonlar için, Türkiye halkı için tek ve gerçek çözüm yolunun işçi sınıfı öncülüğü ve egemenliğinde emekçi sınıfların iktidarı olduğunu anlatmaktan, böyle bir iktidar için çalışmak ve savaşmaktan bir an bile kaçınamaz.

AMA, işçi sınıfı, bu hükümeti yıkmak ve yerine, en kirli oyunlarla daha gerici hatta faşist bir alternatif getirmek için çabalayan yerli yabancı odakların faşizm emellerine hizmet eden bir hükümet getirmek için çabalayanların çabalarına da asla yardımcı olmaz. CHP'nin tabanındaki ve CHP'li demokrat, ilerici, yurtsever güçleri ulusal demokratik güçler safına çekmek için çabalar. Faşizmin ekmeğine yağ sürmekten faşizmin işini kolaylaştırmaktan sonuna kadar kaçınır. Faşizm veya çeşitli adlar altında daha gerici hükümet formülleri olasılığına kesinlikle, elindeki her gücü kullanarak karşı çıkar.

NE ÖDÜN, ne uzlaşma, ne işçi sınıfının bağımsızlığından fedakarlık. Ama faşizme de geçit yok. İşçi sınıfının doğru politikası bu ince noktadadır işte.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Ölümünün 16. yıldönümünde andığımız uluslararası üne sahip ozanımızın adı — Tersi, çevik. 2) Sağlık sorununun en önemli boyutlarından biri — Uğruna savaş bile verilen. 3) Birikmiş kimselerin topu. 4) Benzer. 5) Müslümanlar için özel bir ay — İlâve, yama. 6) Bir renk — Bir sigara markası. 7) Tren istasyonu — Tersi, bir emir. 8) Ümit et — Gümüşün simgesi — Felsefede, varlıkta yetkinlik. 9) Bu hükümet döneminde faşistlerin işgalinden temizlenen haber ajansımız — Hayvan ayakkabısı. 10) Çocukları uyutmak için söylenen şarkı, türkü — Tersi, yankı (eski dil).

YUKARDA AŞAĞI: 1) Geniş halk yığınlarının desteğiyle başarılar kazanan Sandinist Cephe'nin savaşım verdiği Orta Amerika ülkesi. 2) Karışık renkli — Bir Avrupa ülkesi mensuplarının halkımız arasındaki adı. 3) Kıyıcı. 4) Tersi, birbiriyle keşisen iki doğru parçası arasındaki zaviye — Su (eski dil) — Yabancı bir k[illegible]ın adı. 5) Çok kazanmak için yollar hazırlayan kimse. 6) Muvaffakiyet — Tersi, vilayet. 7) Bir emir — T[illegible]si, maddenin geçirdiği süreçler sonucu ulaştığı en karmaşık ve yetkin biçimi. 8) Tersi, bir takım şeylere belli bir niteliğe göre verilen basamaklı durum — Tarlayı sürüp toprağı altüst etme. 9) Tersi, gereksinime yetmeyecek kadar az — Tersi, bir harfin okunuşu — Mürekkep (İngilizce). 10) Yemek — Bir sayı — Maden Tetkik Araştırma Enstitüsü'nün kısa yazılışı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Enver Akova. 2) BAAS — Al. 3) Etkileşim. 4) Guadeloupe. 5) Ür — An — TL. 6) Merhaba — Se. 7) Ela — Cafcaf. 8) Mo — Ab. 9) İzahat — Ray. 10) En — Sakine.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Ebegümeci. 2) Naturel — Ze. 3) Vaka — Raman. 4) esidalI — Oh. 5) lenaC — As, 6) AKEL — Balta. 7) şotaF. 8) luL — Carl. 9) Vamp — Saban. 10) Al — Esef — Ye.

GANA'DA DEVRİM KONSEYİ KURULDU

Önceki gün küçük rütbeli subaylar tarafından gerçekleştirilen askeri darbeden sonra Gana'da Silahlı Kuvvetler Devrim Konseyi kuruldu. Gana'nın başkenti Akra Radyosu, ilerici subay ve assubaylardan oluşan Devrim Konseyine bağlı güçlerin, ülkenin tümünde duruma hakim olduklarını bildirdi.

Öteyandan Havacı Teğmen Jerry Rawlings tarafından önceki gün gerçekleştirilen darbe sırasında Genelkurmay Başkanının öldürüldüğü, eski başkan Akuffo'nun ise nerede olduğunun bilinmediği açıklandı. Devrim Konseyi yaptığı açıklamada, eski yönetim sorumlularının Akra'daki havaüssü komutanlığına teslim olmalarını da istedi.

Silahlı Kuvvetler Devrim Konseyi de darbeyle ilgili yaptığı ilk açıklamasında: «General Akuffo yönetimi ülke ekonomisini çöküntüye sürüklüyordu. Ülkede herşey kötüye gidiyordu. Bu gidişi durdurmak için halk adına duruma el koyduk. En kısa zamanda anayasal düzene dönülecektir» denildi.

bir dakika

AMERİKALI bir gazeteci, Amerikan Askeri Komutanlığının savaş sırasında Vietnam kayıplarıyla ilgili bildirilerini incelemiş. Gazeteci bu bildirilerde verilen Vietnamlı ölü sayısının toplam Vietnam nüfusunun birbuçuk katı olduğunu görmüş.

Portekiz Maliye Bakanı istifa etti

Lizbon (A.A.) — Bütçede yapılan değişiklik üzerine, Portekiz Maliye Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Manuel Jacinto Nunes görevinden istifa etti.

Bütçe görüşmeleri sırasında parlamentoda çoğunluğu ellerinde bulunduran muhalefet partileri 70 kadar yasa değişikliği önergesi verdiler.

Demokratik Yemen'de bir Iraklı profesörü öldürenler teslim oldu

Bağdat (A.A.) — «Irak Haber Ajansı» Demokratik Yemen başkenti Aden'deki Irak Büyükelçiliğinin Demokratik Yemen güvenlik kuvvetlerince sarıldığını ve diplomatlardan bazılarının bilinmeyen bir yere götürüldüğü bildirildi.

Demokratik Yemen yetkilileri, Irak Büyük elçiliği Güvenlik Servisi üyelerini, Aden Üniversitesi'nde görevli Iraklı bir profesörü geçen cumartesi günü öldürmekle suçlayarak, «Iraklı komünist profesör»ü öldürmekten sanık beş Iraklının salı günü öğleden sonra Demokratik Yemen yetkililerine teslim olduklarını bildirdiler.

Yetkililer, Iraklı sanıkların, Demokratik Yemen yetkililerine bü yükelçinin eşliğinde başvurarak teslim olduklarını belirttiler.

Somoza birlikleri Napalm kullanıyor

Nikaragua'nın güneyi Sandinistlerin elinde

- LEON KENTİ, SANDİNİST CEPHE'NİN ELİNDE
- BAŞKENT MANAGUA'DA BARİKATLAR KURULDU
- FEDERAL ALMAN BÜYÜKELÇİLİĞİ BOŞALTILDI
- SOMOZA, 48 SAAT İÇİNDE KARŞI SALDIRI BAŞLATACAK

Dış Haberler Servisi — Nikaragua'da Sandinista Ulusal Kurtuluş Cephesinin ve Ulusal Yurtsever Cephe'nin başlattığı genel grev ve genel ayaklanma sürerken, ülkenin ikinci büyük kenti Leon da tamamen halkın kontrolüne geçti. Sandinist Cephe'den yapılan açıklamada ülkenin güney bölgebombaları kullandıkları bildiriliyor.

Bu arada diktatör Somoza, 48 saat içinde karşı «bir genel taaruz»a geçeceklerini açıkladı. Somoza'nın Ulusal Muhafızlarının çarpışmalarda Amerikan ve İsrail yapısı tanklar ve napalm ve napalm bombaları kullandıkları bildiriliyor.

Nikaragua'daki çarpışmalar yoğunlaşarak bütün ülkeye yayılırken, başkent Managua'nın kenar semtlerinde yer yer barikatlar kurularak çarpışmalar başladı. Çarpışmalar nedeniyle başkentteki Federal Almanya Büyükelçiliği boşaltıldı ve elçilikte bulunan 74 kişi Kosta Rika.ya taşındı. Amerika'nın da, çok zorunlu iş seyahatleri dışında Nikaragua'ya gidilmemesini tavsiye eden bir uyarı yayınladığı haber verildi.

Nikaragua'da ilan edilen genel grev ise başarıyla sürüyor.

ÇİN VİETNAM'A SALDIRIRKEN TAYLAND SINIRINDA ÇATIŞMA ÇIKTI

Vietnam Haber Ajansının yaptığı bir açıklamada, Çin birliklerinin 22-30 Mayıs tarihleri arasında birçok kez sınırı geçerek köylere makineli tüfek ateşi açtığı, sınır bölgesindeki Çin birliklerinin de Çin topraklarından Vietnam köylerine ateş açtıkları bildirildi. Bu arada iki ülke arasında yeni bir tutsak değiş-tokuşu yapıldı.

Kamboçya'nın Tayland sınırı yakınlarında da devrik Pol Pot yönetimine bağlı yeni yönetimin askerleri arasında çarpışmalar başladı.

Bu arada Tayland ordu yetkilileri, Tayland birliklerinin «sınırı geçen Vietnam birlikleri ile savaştığı» yolundaki haberler yalanlandı.

Bilindiği gibi Pekin yönetimi, Tayland'a kaçmaya çalışan Pol Pot yanlısı birlikleri, Tayland'daki Çin kökenli göçmenler aracılığıyla silahlandırmanın yollarını aramaktadır.

Filistin ve İran sendikaları eylem birliği yapacak

Dış Haberler Servisi — İran İşçi Sendikaları Kurucu Komite üyelerinden oluşan bir delegasyon Filistin İşçi Sendikaları Federasyonu ile görüşmelerde bulunmak üzere geçtiğimiz günlerde Şam ve Beyrut'a yaptığı gezileri tamamladı.

Görüşmelerden sonra yapılan açıklamada her iki ülkenin işçi sınıflarının Ortadoğu'daki ABD emperyalizminin komplolarına karşı ortak mücadele kararı aldıkları bildirildi. Açıklamada, uluslararası işçi sınıfı hareketi içinde her iki işçi sınıfı karşılıklı olarak birbirleriyle sürekli dayanışma içinde olacakları ve siyonizme, emperyalizme ve onların yerli işbirlikçilerine karşı ortak mücadele edecekleri vurgulandı.

Kanada Başbakanı grevlere karşı sert önlem alacak

Vancouver (ANKA) — Kanada'nın yeni Muhafazakâr Başbakanı Joe Clark'ın ülkenin Pasifik kıyısındaki limanlarında devam eden grevin uzaması halinde sert önlemler alacağı bildirilmektedir.

Halen Kanada'nın British Columbia eyaletinde yedi limanında liman işçilerinin başlattıkları grevin gemi ulaşımını ve taşımacılığını felce uğrattığı bildirilmektedir.

Çin Mısır'la silah anlaşması imzaladı

Dış Haberler Servisi — Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, Çin ile Mısır'ın bir silah anlaşması imzaladıklarını açıkladı. Sedat'ın anlaşmayla ilgili detaylı bilgi vermemesine rağmen ABD Savunma Bakanlığına yakın çevreler, Mısır'ın Sovyetler Birliği ile ilişkilerini kestikten sonra, elindeki Sovyet silahlarının yedek parçalarını Çin'den aldığını, bu arada Çin'in de Sovyet yapımı Mig uçaklarından geliştirdiği F-9 uçaklarını Mısır'a sattığını belirtiyorlar.

Öte yandan Mısır Devlet Başkanı Sedat, bugün yapılması kararlaştırılan seçimlerin cumartesi gününe ertelenmesini kararlaştırdı.

Mısır'ın eski Devlet Başkanı Cemal Abdülnasır'ın yakın arkadaşı Muhammed Hasaneyn Heykel, Kuveyt televizyonuna verdiği demeçte, emperyalist ve siyonist çevrelerin Cemal Abdülnasır'ı İsrail ile ayrı bir barış imzalaması için dört kez ikna etmeye çalıştıklarını ancak bu girişimlerin her seferinde başarısız kaldığını söyledi.

Pol Pot'un yıktırdığı okullar yeniden açılıyor

MAOCU POL POT-İENG SARY KLİĞİNİN ÜÇ MİLYON İNSANI KATLETTİĞİ KAMBOÇYA'DA TEKNİK ELEMAN SIKINTISI VAR.

ELEKTRİKSİZ, SUSUZ, FABRİKASIZ, BESİNSİZ, EĞİTİMSİZ KALAN KAMBOÇYA HALKI, SOSYALİST ÜLKELERİN YARDIMIYLA YENİ BİR YAŞAM KURUYOR

Yıkıntılar üzerinde yeni bir Kamboçya kuruluyor

Pnom Pen'de kente yeniden dönüş kutlanıyor

Üçbuçuk yıllık Pol Pot - İeng Sary yönetiminin cehenneme çevirdiği Kamboçya'da yepyeni bir yaşam kuruluyor. Pol Pot rejiminin üç milyon insanı katlettiği, taş taş üzerinde bırakmadığı Kamboçya'da halk yaşamı normale çevirmek ve ülkede sosyalist bir toplum kurmak için çalışıyor.

YOLLAR YÜZBİNLERCE İNSANLA DOLU

Kamboçya'nın şu günlerde en ilgi çeken görüntülerinden biri, yolları dolduran onbinlerce, yüzbinlerce insan. Pol Pot rejiminin evlerinden kırlara sürdüğü insanlar artık eski yaşamlarına dönüyorlar.

Kamboçya'da yurtsever güçler 17 Nisan 1975'te Amerikancı rejimi alaşağı etmişlerdi. Ancak hemen aynı ay içinde, kent nüfusunun kırlara sürülmesine başlandı. Bütün kentler boşaltıldı. Başkent Pnom Pen ölü bir şehir oldu. Aileler parçalandı. Pol Pot rejimi halk ayaklanmasının önünde yenik düşmesinden sonra, kırlara yığılmış olan bu insanlar, geri çekilen Pol Pot birliklerinin önünde yürümeye [illegible]landılar. Bu insanlar artık evlerine dönmeye, eski ailelerden sağ kalabilenlerle birleşmeye başladılar.

EN ÖNEMLİ GÖREVLER

Kamboçya halkının önünde duran en önemli görevler şunlar: Pol Pot rejiminden miras alınan ve henüz üstesinden gelinememiş yoksulluğu yenmek; eski rejimin kırıp parçaladığı fabrikaları onarmak, tarım araçları edinmek, sağlık hizmetlerini, eğitim kurumlarını yeniden devreye sokmak, uzman kadrolar eğitmek.

Ülkede şu anda besin sıkıntısı çekiliyor. Çünkü en son pirinç hasadı Pol Pot zamanında kaldırıldı ve maocu yönetim, her zaman olduğu gibi, bu hasada da el koydu. Şu anda askeri depolarda arta kalan pirinç kullanılıyor ve sosyalist ülkelerin besin yardımına başvuruluyor. Ne var ki, ekim alanlarındaki ailelerin, tohumluk pirinç gereksinimi karşılandı. Önümüzdeki yağmur mevsimiyle birlikte Kamboçya'da pirinç sıkıntısı sona erecek. Köylüler daha şimdiden ilk hasadın bayram ilan edilmesini bekliyor.

BAŞKENT YENİDEN CANLANIYOR

Pol Pot zamanında tamamen başkent Pnom Pen yeniden eski sakinlerine kovuşuyor. Pol Pot zamanında tahrip edilen elektrik, su, belediye hizmetleri hızla onarılmaya başlandı. Kentin yönetiminden sorumlu komitenin denetiminde sürdürülen çalışmalarda, bakımsız kalmış kentte salgın hastalık çıkmaması için önlemler de alınıyor. Kentin çevresindeki üretim birimleri yeniden açılıyor. Ancak bunlar için eğitilmiş personel gerekli. Aydın kişileri baş düşman ilan eden Pol Pot, eğitim görmüş Kamboçyalıları kitleler halinde öldürmüştü. Pnom Pen'in elektrik santralında çalışan 200 işçiden yalnız 15 tanesi hayatta. Santral tamamen yakılmış. Yeniden elektrik üretimine geçilebilmesi için Çekoslovakya'dan türbinler gelmek üzere. Kamboçya'da eğitimi yasaklayan Pol Pot, kitap deftere varıncaya kadar bütün öğrenim araçlarını yoketmiş, öğretim kurumlarını da kapatmıştı. Personel eğitiminde önemli bir kaynak olan Kmer - Sovyet Dostluğu Yüksek Teknik Enstitüsü yakında yeniden açılacak. Ülkenin eğitim görmüş uzman gereksiniminin bir bölümü, şu sıralarda, Vietnam - Kamboçya Dostluk ve İşbirliği Antlaşması sonucu Vietnam'dan sağlanıyor.

HASTANELER YENİDEN AÇILIYOR

Eğitim görmüş elemanlar arasına sağlık personeli de girdiğinden Pol Pot ne kadar doktor, hemşire, vb. varsa acımadan öldürmüş, hastaneler, deney tüplerine varıncaya kadar yıkılmıştı. Şimdi bunlar yeniden hizmete açılıyor. Ancak, bir yandan personel yetersizliği, bir yandan da Pol Pot rejiminin neden olduğu salgın hastalıklardan kurtulamayan insanlar, hastanelerin dolup taşmasına neden oluyor. Kamboçya bu alanda da dost ülkelerin yardımından yararlanıyor. Bu arada bir doktor, artık hastanelerde işkence yapılmasına son verildiğini, bütün dünyada olduğu gibi, insanların sağlık gereksinimlerinin karşılandığını söylüyor.

YERLEŞİM YERLERİNDE SEÇİLEN YÖNETİM KOMİTELERİ YAŞAMI NORMALE ÇEVİRİYOR

Kamboçya'nın Pol Pot kliğinden kurtarılmasından hemen sonra bütün ülkede yeni yaşamın kurulabilmesi için her yerleşim yeri kendi yönetim komitelerini seçti. Evlerine geri dönen insanlara bu komiteler yerleşimde yardımcı oluyor, temel hizmetlerin devreye girmesi için planlar yapıyor.

Kamboçya halkı artık geleceğine güvenle bakıyor

olaylar ve gerçekler

A.BİLGE DİCLELİ

Merhaba Vietnam

TÜRKİYE ile Vietnam arasında bir yıl önce kurulan diplomatik ilişki nihayet somut sonuca ulaştı. Türkiye Cumhuriyeti'ni Hanoi'de temsil edecek olan diplomatın Sosyalist Vietnam'a gitmesini, Vietnam halkının temsilcisinin Cumhurbaşkanı Korutürk'e itimatnamesini sunması izleyecek.

ÜLKEMİZ barış ve demokrasi güçlerini yürekten sevindiren bu haber, ne yazık ki Güneydoğu Asya'dan yeni bir savaş haberiyle birlikte geldi. Maocu Pekin liderlerinin bundan önceki kanlı saldırıyla yetinmeyecekleri, dahası, savaşı Laos'a da sıçratmak niyetinde oldukları bildiriliyor. Bu amaçla Batı'ya açılmak için birbirine düşen Pekin yönetiminin, sınırdaki askerlere, ilk çatışmaları çıkarmaları yolundaki emirleri çoktan verdikleri kaydediliyor.

VİETNAM halkı, Maocu Pekin liderlerinin direktifleriyle başlatılan ilk saldırıda, tek bir belgi etrafında birleşti: «Ulusal bağımsızlığımızdan daha değerli hiçbir şeyimiz yoktur.» Bu belgi Vietnam'ın dört bir yanında yankılanır, sınır boylarındaki çarpışmalarda kazanılan zaferlere öncülük ederken, Türkiye dışişlerinin yaptığı bir açıklamada, savaşın durdurulması «tarafsız» bir dille talep ediliyor ve Vietnam'ı üstü örtülü biçimde suçlayan ifadeler kullanıyordu.

DIŞİŞLERİ Bakanlığının bu açıklamasında belli belirsiz de olsa Vietnam'a dokunan ifadeler bulunmasının nedeni, istihbaratları, Pekin'den ve NATO'dan almasına dayanıyor. Bu istihbaratlarda ise halkların ulusal bağımsızlık, barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme savaşımını gölgeleyecek unsurların ağırlık taşıdığı herkes tarafından bilinmektedir.

PEKİN ve NATO mahreçli istihbaratlar, «Vietnam'ın bir Hindiçini Federasyonu kurmak için bölgede yayılmacı amaçlar güttüğü» Kamboçya'daki Pol Pot rejimine karşı çıkan halka da bu nedenle yardım ettiği iddialarında odaklaşıyor.

OYSA Hindiçini Federasyonu, 1950'lerden bu yana diplomasi dilinde yalnızca Pekin ve NATO tarafından kullanılmakta. 1951 yılında bölgedeki Hindiçini Komünist Partisi'nin dağıtılmasından ve bu partideki Vietnamlı üyelerin önerisi üzerine, Laos, Vietnam ve Kamboçya'da ayrı ayrı işçi sınıfı partilerinin kurulmasından sonra, Hindiçini kelimesi bölgedeki ilerici güçlerin terminolojisinden çıkarıldı. Bu kavram, bölge halklarının emperyalizme karşı omuz omuza verdikleri savaşlarda bile öne çıkmadı. Maocu Pekin liderlerinin bütün kösteklemelerine karşın, bölgedeki antiemperyalist dayanışma gelişip güçlendirildi ve Hindiçini Federasyonu kurulmaksızın ABD'ye unutamayacağı bir ders verildi.

BU NEDENLE Kamboçya'da kanlı Pol Pot kliğinin devrilmesi ve Kamboçya halkının yepyeni bir yaşama adım atması olayını, Pekin yönetiminin ve NATO'nun gerçek dışı iftiralarına dayandırmak olanaksızdır. Kaldı ki işçi sınıfını, en yiğit antiemperyalist savaşçıları, aydınları, bilim adamlarını ve maocu doktrini eleştiren herkesi kitle kırımlarıyla imha eden bir rejimin son bulması, bırakın ilericileri, insan olan, aklı başında olan herkesi son derece sevindirecek bir olaydır.

TÜRKİYE'deki barış ve demokrasi güçleri, yiğit Vietnam halkının diplomatik temsilcisinin ülkemize gelmesinden büyük bir onur duyarken, dışişleri görevlilerinin bundan böyle Güneydoğu Asya'daki durum hakkında sağlıklı bir bilgi kaynağına kavuştuğunu özellikle vurguluyor ve bu konuda artık kesin ve net bir tavır alınmasını talep ediyorlar.

Dünya turu

İsrail 15 yıl süreyle Alaska petrolü alacak

AMERİKA Birleşik Devletleri ve İsrail yetkilileri konu üzerinde yaptıkları görüşmelerde, Alaska'dan petrolü İsrail'e taşımanın fizibil olduğunu kaydettiler.

Waldheim, İsrail'in yerleşim politikasını eleştiriyor

B.M. Genel Sekreteri Kurt Waldheim İsrail hükümetinin, işgal altındaki Arap topraklarında yeni yerleşim merkezleri kurulmasına izin verme kararını eleştirdi.

- Moritanya Devlet Başkanı Mustafa Salik istifasını verdi. Salik'in yerine Albay Mahmut Ahmet Luli Devlet Başkanlığına atandı.
- General Motors firması İspanya'da 461 milyon dolarlık yatırım yapıyor.
- Hindistan'ın, Sovyetler Birliği'nin yardımıyla hazırladığı ikinci yapay uydunun uçuşa hazır olduğunu açıkladı.
- Batı Almanya'nın Opel Otomobil Fabrikalarının milyonların varisi olan Christina Vonopel'in esrar kaçakçılığı yaptığı iddiası ile yargılanmasına başlandı.

Güvenlik Konseyi Namibya için toplantıya ça[ğrıldı]

BİRLEŞMİŞ Milletler Genel Kurulu, Namibya [sor]unu üzerindeki görüşmeleri tamamladı ve Güven[lik Ko]nseyi bu konu için ivedi toplantıya çağırıldı.

Bir jumbo jetin motoru havada ateş aldı

AMERİKAN «Nortwest Orient» Hava Yollarına a[it] Boeing-747 uçuş sırasında sol kanat motorla[rın]dan birinde yangın çıkması üzerine Comox'daki bi[r a]nada askeri üssüne zorunlu iniş yaptı.

Açlık grevindeki siyasi tutuklulara zorla yemek veri[liyo]r

FEDERAL Almanya'da hapishane koşullarının düzeltilmesi amacı ile açlık grevi yapan siyasi tutuklulara zorla yemek yedirilmesi kararlaştırıldı.

DÜNYA BASININDAN SEÇMELER

23 TEMMUZ
•Haftalık dergi
•Mısır dışındaki Sedat aleyhtarı olanların yayın organı
•Londra'da yayınlanır

Bugün Mısır'da bir «seçimin» yapılması bekleniyor. Camp David'in eleştirisinin yasaklandığı bir seçim kampanyasından sonra, nasıl bir parlamentonun işbaşına geleceği konusunda kimsenin kaygısı yok. Mısırlı ilericilerin Londra'da yayınladıkları dergide konuya ilişkin olarak şunlar söyleniyor

Mısırda 7 Haziran seçimleri üzerine

Ekim 1976'da «Savaşımın Politikleştirilmesi» belgisiyle Mısır'da seçimlere izin verildi. Sedat'ın «Demokrasiye açılma» politikasına uygun bir seçim oyunu oynandı. «Ahlak İlkelerine Saygı», «Yasalara ve Anayasa maddelerine Bağlı Kalmak» ve «Halk Çoğunluğu» belgileriyle yapılan seçimlerde muhalefet partileri, iktidarın kendilerine özgürlük tanımıyacağını bilerek, «sandalye değil, halkı aydınlatmak» amacıyla seçimlere katıldılar. Gerçekten bu strateji başarılı oldu ve Sedat yönetiminin tüm oyunlarına karşın bir çok onurlu insan parlamentoya girebildi. Bu başarılı stratejinin ilk olumlu yankıları Kasım 1976'da, yani seçimlerden bir ay sonra görüldü. Düzeni ve pahalılığı protesto amacıyla başlayan gösterilerde halk şöyle bağırıyordu:

«Halk Meclisi Günaydın. Milyoner Başkanın Hayırlı olsun.»

«Seyyit Meril o da kim? Köylülerin hırsızı» (Meril Meclis Başkanı).

Ancak bu protesto gösterileri «dış güçlerin parmağı var» gerekçesiyle kanlı bir biçimde bastırıldı. İki ay geçmeden 18-19 Ocak 1977'de bu kez tüm Mısır Halkı «Ekonomik Kararlara «Hayır» diye haykırdı. Halk,

«Kahrolsun Sedat. Sedat İstifa»,

«O giyer son moda. Bizim onumuz için bir oda»,

«O İsvän'da yazlığa çıkar, halk da aç yatar» belgileri gösterilerde egemen oldu.

Ve sonuçta bu kez de «komünistler kışkırtıyor» diyerek halk hareketi kanlı bir biçimde bastırıldı. Yüzlerce emekçi-öğrenci Mısır'lı öldürüldü.

Bunu izleyen yıllarda 1977-1979 döneminde ise tüm parlamento üyeleri Sedat'ın «Ulusal» Partisine girerek onun dediğini yaptı. Hükümet tarafından sunulan hiç bir yasa teklifi mecliste reddedilmedi (villa ve döşemeli lüks evlere konulan vergileri artıran yasa teklifi hariç). Buna karşı ilerici milletvekillerinin tüm önergeleri ve soruları reddedildiği gibi, bunlara söz hakkı verilmedi, hatta bazıları meclisten atıldı. İlginç olan ise Meclis'in 360 üyeden 205'inin seçimiyle ilgili olarak yapılan itirazlar hâlâ yüksek mahkemelerde görüşülüyor!

Şimdi de Sedat yeni bir seçim oyununa hazırlanıyor. Elbette o 1976 seçimlerinden gereken dersi aldı. İçişleri bakanı seçimlerle ilgili bir tebliğinde şunları söylüyor: «Yapılan referandumla halkın yüzde «99,99»u «anlaşmaya» evet dedi. Bu nedenle adaylığını koyanlar seçim propagandaları sırasında İsrail-Mısır anlaşmasına ve Camp David konusuna kesinlikle değinmelidirler».

Seçimlere katılan ilerici-anti Sedat adayların kampanyada işleyebileceği tek konu da «Sedat'ın Batıya açılmakla vaadettiği refah»tır. Çünkü başka konuların işlenmesi (istihbarat ve hükümet komiserlerinin denetimiyle yasaklanmıştır. Sedat taraftarı adaylar ise zamanın yetmeyeceğinden şikayet ediyorlar. Gelecekle ilgili vaadler, çıkar sağlamak için gerekli iç ve dış temaslar için kendilerine bu seçimlerde yeterli zamanın tanınmadığını ileri sürüyorlar. Çünkü Sedat Mayıs başlarında Camp David anlaşmasını onaylayan parlamentoyu, 25 üye red oyu verdiği için, feshetmiş ve 7 Haziran'da seçimlere gidilmesini emretmişti.

Yine de Sedat yanlısı adayların şikayet etmemeleri gerek. Nasıl olsa «halkın yüzde 99,99'u onları seçecek».

İLAN

Kağıthane Belediye Başkanlığından

1 — Aşağıda müfredatı gösterilen gayrimenkuller 2490 sayılı kanunun 41. maddesi uyarınca AÇIK ARTTIRMA usulü ile satılacaktır.

2 — İhalesi 25. HAZİRAN. 1979 Pazartesi günü saat 10.00 da Belediye Encümeni huzurunda yapılacaktır.

3 — İhaleye iştirak edebilmek için geçici teminat yatırılması ve usulüne uygun olarak hazırlanacak teklif mektuplarının ihale saatinden bir saat öncesine kadar İhale Komisyonu Başkanlığına verilmesi gerekir.

4 — Şartname, mesai saatleri dahilinde Belediye Emlak İstimlak Şefliğinde görülebilir.

5 — Postada vaki gecikmeler kabul edilmez.

Sıra No.	Ada No.	Parsel No.	M2.si	Muhammen bedeli	Tutarı Tl.	Şagili	Geçici Teminat
1 —	—	3426	248	660,—	163.680,—	Necati Albayrak	4911,—
2 —	—	3473	156	440,—	62.400,—	İsmail Ünsel	1872,—
3 —	—	3591	100	275,—	27.500,—	Niyazi Çevirgen	825,—
4 —	—	4713	52	198,—	10.296,—	Emine Havva Kaban	309,—
5 —	—	3842	172	330,—	56.760,—	İbrahim ve İsmet Altınay	1703,—
6 —	—	3961	144	275,—	39.600,—	Ali Dalkılıç	1188,—
7 —	—	4227	132	198.—	26.136.—	Halil Tan	784,—
8 —	—	4293	174	220,—	38.280,—	Şerafettin Taydeldiren	1148,—
9 —	—	4492	82	165,—	13.530,—	Hasan Küçük	406,—
10 —	—	4654	120	187,—	22.440,—	Muzaffer Bilen	673,—
11 —	—	4667	100	330,—	33.000,—	Nazif Avcı	990,—
12 —	—	4857	70	220,—	15.400,—	Cemalettin Karakoç	462,—
13 —	—	4368	101	330,—	33.330,—	Cemal Ulu	1000,—
14 —	—	4997	408	330,—	134.640,—	Ali Çimen	4039,—
15 —	—	5043	152	363,—	55.176,—	Mesut İnal	1655,—
16 —	—	5071	190	440,—	83.600,—	Emrah-Abdullah-Sabahattin Öztürk	2508,—
17 —	—	5106	100	220,—	22.000,—	Kasım Gürsoy	660,—
18 —	—	5141	300	220,—	66.000,—	Süleyman Tekkanat	1980,—
19 —	—	5708	190	220,—	41.800,—	Ömer Keskin	1254,—
20 —	—	6330	175	143,—	25.025,—	Arslan Yılmaz	751,—
21 —	—	6377	223	198,—	44.154,—	İbrahim Babur	1325,—
22 —	—	6440	58	154,—	8.932,—	Niyazi Duran	268,—
23 —	—	6518	65	220,—	14.300,—	Hüsniye Serim	429,—
24 —	—	6637	64	330.—	21.120,—	Raif Çeker	634,—
25 —	—	6798	72	198,—	14.256,—	Bahattin Ayvacı	428,—
26 —	—	6855	63	275,—	17.325,—	Fahrettin Özkan	520,—
27 —	—	6992	62	220,—	13.640,—	Kadriye Erik	409,—
28 —	—	7038	88	220,—	19.360,—	Aziz Tatar	581,—
29 —	—	7082	74	242,—	17.908,—	Necati Yavi	537,—
30 —	—	7503	62	275,—	17.050,—	Mehmet Tacir	512,—
31 —	—	7759	226	165,—	37.290,—	Vahti Eren	1119,—
32 —	—	7802	91	220,—	20.020,—	Ali Kızılay	601,—
33 —	—	8118	66	308,—	20.328,—	Abdülkerim Deveci	610,—
34 —	—	8820	60	242,—	14.520,—	Kudret Ağralı	436,—
35 —	—	8972	116	385,—	44.660,—	Faik Akman	1340,—
36 —	—	9074	62	275,—	17.050,—	Ramazan Doğan	512,—
37 —	—	9691	165	242,—	39.930,—	Rıza Akçen	1198,—
38 —	—	10041	350	198,—	69.300,—	Emin Kaya	2097,—
39 —	—	10666	63	220,—	13.860,—	Abidin Salman	416,—
40 —	—	10601	62	176,—	10.912,—	Hüseyin Yılmaz	327,—
41 —	—	10707	123	165,—	20.295,—	Hakkı Kızılarslan	609,—
42 —	—	10805	64	176,—	11.264,—	Halil Şensoy	338,—
43 —	—	10049	46	220,—	10.120,—	Nevzat Balkal	304,—
44 —	—	7674	79	165,—	13.035,—	Hüseyin Eker	391,—
45 —	—	9626	139	275,—	38.225,—	Yusuf Kaşıkçı	1147,—
46 —	—	4553	208	88,—	18.304,—	Mehmet Yalçın	549,—
47 —	3062	1	468	550,—	257.400,—	Hüseyin Mutlu	7722,—
48 —	3068	6	280	176,—	49.280,—	Hüseyin Taşdelen ve Mustafa Koç	1178,—
49 —	3094	6	131	440,—	57.640,—	Salih Ünlü ve Mehmet Uzun	1729,—
50 —	3164	15	258	242,—	62.436,—	Nazmi ve Salim Kebapçı	1873,—
51 —	—	7289	81	440,—	35.640,—	Kemal Külçe	1070,—
52 —	—	5985	354	110,—	38.940,—	Ziya Yaşa	1168,—

(Basın: 16100 — 1569)

Emekçi çocukları, dünyayı ve kendilerini anlatıyorlar

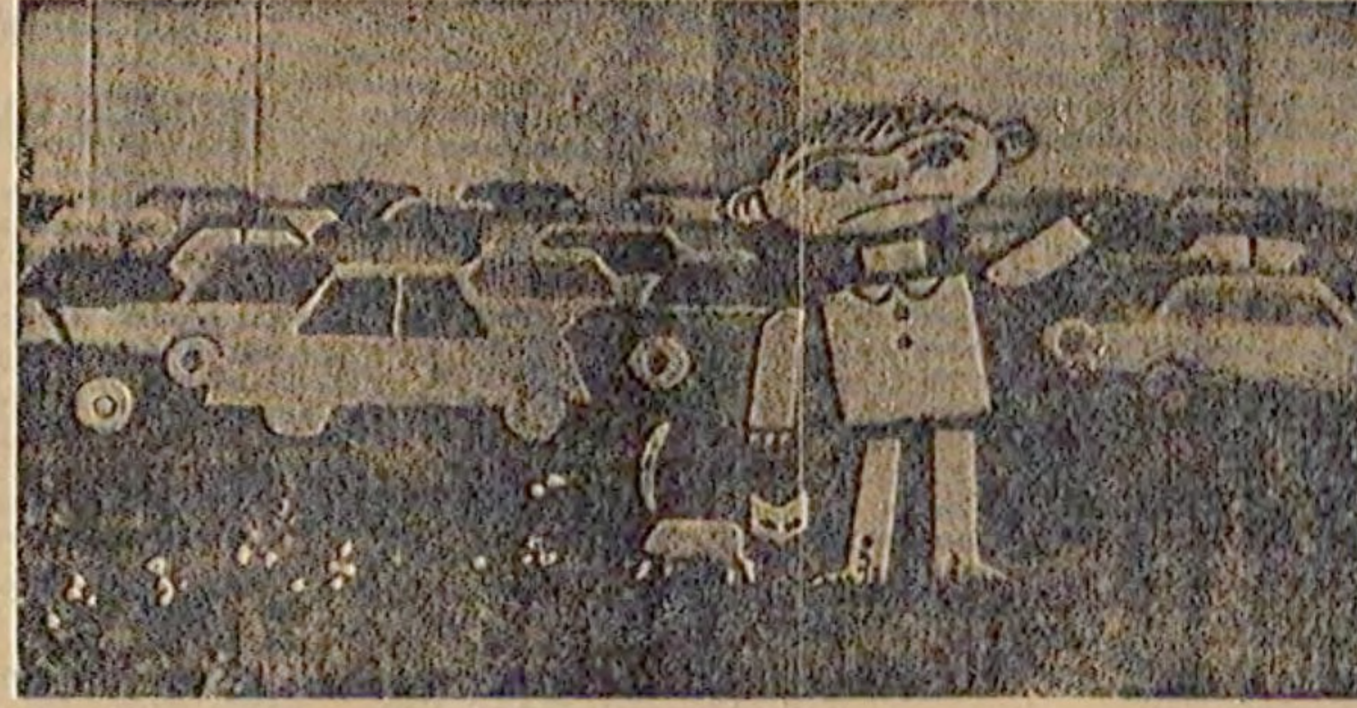
Uluslararası Çocuk Yılı'nda, Maden-İş Sendikası'nın resim, şiir ve düzyazı alanlarında çocuklar arasında düzenlediği «Ben Bir Emekçi Çocuğuyum» konulu yarışmada derece alan çocukların yapıtları açıklandı.

Yarışmada derece alan, yapıtları dikkati çeken 250 emekçi çocuğu, 8 Haziran'da Maden-İş'in Gönen dinlenme tesislerinde bir haftalık bir tatile başlayacaklar.

Emekçi çocukları neler duyup neler düşünüyor? Nasıl bir dünya özlüyorlar? Ve bu küçük yaşlarında, emekçi çocuğu olma bilinçleri, toplumdaki sınıfsal konum bilinçleri ne denli gelişmiş? Yarışmaya katılan ve ödül alan çocuk şiirleri, yazıları, bu sorunların cevabını veriyor.

Okurlarımıza, ödül alan yazı ve şiirlerden bazı örnekler sunuyoruz.

«Ben bir emekçi çocuğuyum»

14 YAŞINDAKİ METİN SOLMAZ «ÇİLELERİMİZ BİTMİYOR» YAZISIYLA, YAZI DALINDA "BÜYÜK ÖDÜL,,Ü ALDI...

«Ben Tunceli'nin bir nahiyesine bağlı küçük bir köyde doğdum. Esasen 1964 doğumlu olmama rağmen nüfus kütüğünde doğumum 20.1.1966 olarak geçmektedir. Babam o dönemlerde bir çiftçi olmakla beraber geçimini sağlayabilmek için çeşitli işlerde çalışırmış. Bugün babam 75 yaşındadır.

Ben ailenin en son çocuğuyum. Bugün 7 kardeş olmakla beraber bakımsızlıktan ve yoksulluktan 5 kardeşimin de öldüğünü bilirim.

Ben kendimi bildim bileli dertlerin ve yoksulluğun olmadığı birgün geçiremedim. Evet gerçekten de yoksulduk. Fakat bu yalnız bizim için değil, tüm çevre halkı için varolan bir sorundu. Topraklarımız kıraç ve serimsiz, hayvanlarımız hasta ve bakımsızdı. Elektriğimiz ve suyumuz yoktu. Halbuki köyümüz nahiyeye sadece 5 km. uzaklıktaydı.

İşte böyle hayat şartları altında benden iki yaş daha büyük olan ablam ile beraber ilkokula başladım. Okulun en başarılı öğrencileri arasındaydım. Fakat yoksulluk yakamızı bırakmıyordu. Babam ve annem sürekli hastaydılar. Babam bu haliyle gene da okuyan dört çocuğunun ve ailesinin ihtiyaçlarını karşılayabilmek için devamlı çalışıyordu.

Derken 1973 yılında İstanbul'a göçmeye karar verdik. Bunun ana sebepleri gene yoksulluk ve buna benzer şeylerdi. Bu sırada iki ablam ve büyük ağabeyim evlenmiş, geriye kalanlar ise okumaktaydık. Evde hayvanlara bakacak, onları güdecek, tarlaları ekip biçecek kimse yoktu. Ve ben henüz dördüncü sınıfı bitirmiştim. Bir ablam bunca uğraştan sonra sağlık kolejini, küçük ağabeyim ise ortaokulu bitirmişti. Köyde tarla ve evimizden başka ne var ne yok tümünü satarak 21.9.1973 tarihinde İstanbul yolunu tuttuk. İstanbul'da ilk işimiz kiraladığımız eve yerleşmek oldu.

Ve önümüzde bambaşka bir yer bambaşka bir hayat vardı. Gerçi burada keçi gütmek, tarla biçmek ve odun taşımak yoktu ama yaşamımızı sürdürebilmemiz için çalışmamız gerekiyordu.

Çevremizin tümü Anadolu'dan hemen hemen aynı sebepten dolayı göç etmiş ailelerden oluşuyordu. Biz köydeyken İstanbul'u cennet sanırdık, hiç çalışmadan herşeye sahip olunabilen bir cennet. Tabii düşündüğümüz çıkmadı. Burada yaşamak için çalışmak gerekiyordu, hem de yedisinden yetmişine.

Çalışmağa başladım. Haftalığım ise sadece 225 lira idi. Halbuki işsahipleri benim sırtımdan ücretimin 40 hatta 50 katını kazanıyorlardı. Sigortam ve sendikam yoktu ve ben gerçek şehir hayatını orada tanıdım. Gerçek yoksulluğun, sömürünün ve ezilmenin ne demek olduğunu o zaman anladım.

Böylece yazları çalışarak, kışları okuyarak üç sene geçirdim. Çalıştığım işte üçüncü yazımı geçiriyordum, bu sırada patrona ücretimin yetmediğini bununla ders kitaplarımı bile alamayacağımı söyledim. O ise: «Oğlum bana çok ücret isteyen değil, çok iş yapacak adam lazım» diyerek beni kovdu. Yazın ortasında başka bir işe girdim, oradan da aynı sebepten kovuldum. İş aramaya koyuldum, fakat doğru dürüst bir iş bulamadım. Bir ara gazinoda çalıştım. Fakat çevremde olup bitenlere tahammül edemiyordum. Hele o koluna bir kız takıp gazinoya gelen ve 500 lira verdiği mezeye dokunmadan geri gönderen ve çöpe dökülmesini emreden burjuva züppeleriyle, o pis göbeği kalın enseleriyle palyaço gibi kızlarla dans eden kompradorlar yok mu, asıl onlara tahammül edemiyordum.

Evet 1979 yılı Dünya Çocuk Yılı olarak kabul edildi ve şu anda bu yılda yaşıyoruz. Ama gerek ülkemizde gerekse dünyada milyonlarca çocuk sahipsiz ve evsiz.

Buna rağmen bizleri boş laflarla kandırmaya, gözlerimizi boyamaya çalışıyorlar. Halbuki gerçekte bu yıl içerisinde çocuklar eğitilmiş, kimsesiz çocuklar himaya altına alınmış değildir. Çocuklar eskisi gibi aç, çıplak ve evsizdir.

Tüm bunlara karşı önlem alınmadıkça, tüm bu sorunlar giderilmedikçe çocuk yılı bir anlam teşkil etmez.»

10 Yaşındaki Adalet Atmaca büyük ödül alan düzyazısında 1 Mayıs'ı anımsıyor

«Bahar gelince hemen 1 Mayısı hatırlarım. Zaten hiç unutmam ya... O gün, kanlı gün. Anne ve babamı kapının önünde kardeşlerimle bekledik. Hava kararmaya başlamıştı. Geldiler. Üstleri başları perişan. Yüzleri kötü. Kin dolu, öfke dolu.

Atıldık kucaklarına. Oturduk, herbirimiz bir köşeye.

— Anlattı babam.
— Anlattı annem.

Alınterimize, ekmeğimize düşman olanlar gücümüzden korkmuşlar. Tanklar insanları ezmiş. Bir yığın insan ölmüş. Zorla kurtarmışlar canlarını, sonra izledik televizyondan olup bitenleri.

Babam;

Evet yavrum ekmeğini alırsa elinden bir zorba, onunla kavga edeceksin diye başlamıştı bize anlatmaya.

Annem;

Hep «güzel bir evimiz, geçinecek kadar paramız, güzel şeyleri hergün yiyebilmek, oyun bahçelerinden, güzel oyuncaklardan, insanları sevmekten, başlamıştı bize doğruyu göstermeye.

Mahallede, okulda arkadaşlarımı topluyorum. Güzel şeyler konuşuyoruz. Bir gün yine mahallede toplandık. Onlara 1 Mayısı anlattım. Annemin, babamın canını zor kurtardığı 1 Mayısı. Ertesi yıl ailece gittiğimiz 1 Mayısı. Davulları, zurnaları, işçileri, köylüleri, gençleri, kadınları, aydınları, ilericileri, çokluğumuzu, kırmızıyı, kırmızı denizi anlattım.

Herşey barış, özgürlük diyordu. Ben de evin acısına son yazısını taşıdım. Yaşasın Çocuklar ye bağırdım.

Arkadaşlarımın çok hoşuna gitti anlattıklarım. Bu 1 Mayısa bütün arkadaşlar gideceğiz. Karar aldık, zaten «Dünya Çocuk Yılı» bu yıl.

Ellerimizde pankart yerine ağaç dalları. 1 Mayıs marşını söyleyerek yürüdük. Gittik Recep Bakkalın önüne.

Bağırdık.
— Sigarayı saklama.
— Sana yağları çıkart.
— Gelecek ellerimizdedir.
— Bunların hepsi bizim olacak diye gösterdik çukulataları,

Recep Bakkal çıktı kapının önüne, şaşırdı kaldı.»

Şiir dalında büyük ödülü 12 yaşındaki Alev Ertop aşağıdaki şiiriyle aldı

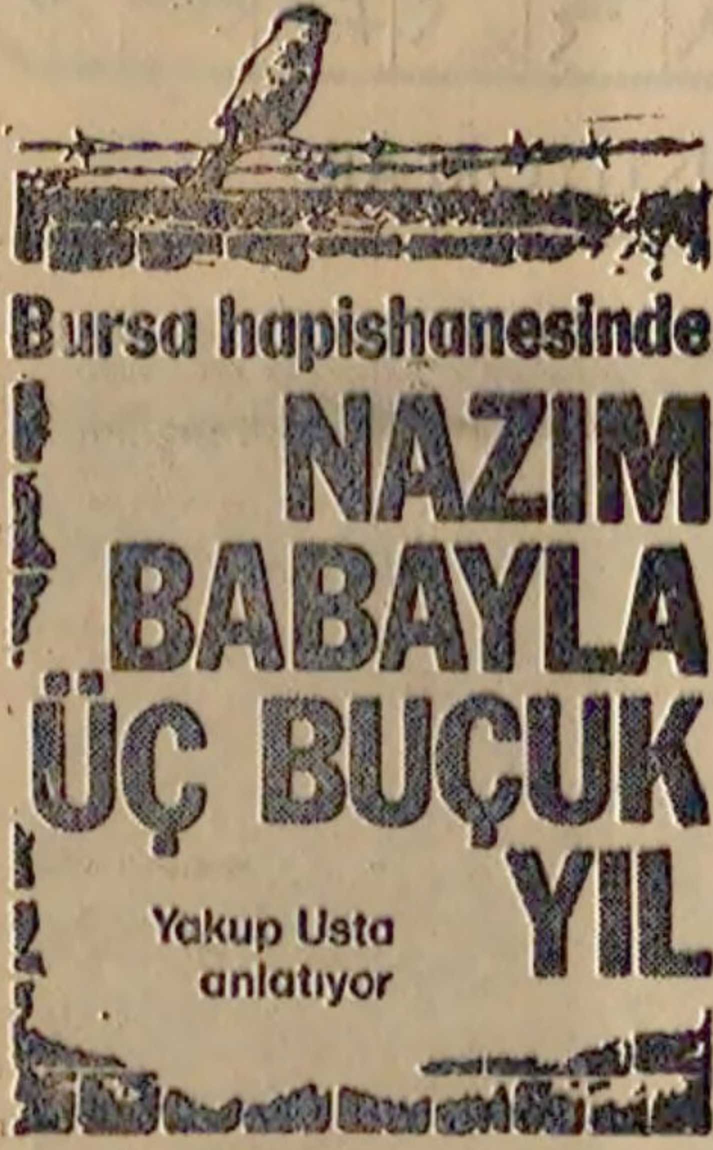
Ben bir emekçi çocuğuyum
Eğitim emekçisi babam.
Ter kokuyor yediğimiz ekmek
Alınteri içtiğimiz su.

Bir emekçi çocuğuyum
Yaşasın emekçiler diyemeyen
Çocuk...
Çocuk...
Çocuk muyum ben?
Çocuklar gülebilmeli
oynayabilmeli
doyabilmeli çocuklar.
Oynayamıyor
gülemiyor
doyamıyorum oy...
Çocuk...
çocuk değil miyim ben?
Düşünüyorum...
Yaşım çocuk...
Evet ben bir emekçi çocuğuyum
Çocukluğunu yaşamayan
yaşatılmayan.
Gülemesem
oynayamasam da
düşünebiliyorum.
Bizi...
Onları
Düşünüyorum
Anakarnında kurşunlananları
Açlıktan ölenleri,
Düşünüyorum
Omuzetimizi yiyenleri.
Gülememem düşünmeyi öğretti bana.
Düşünüyorum
Yüreği emekçiden yana
güm
gümbür
gümbür gümbürdeyenleri
Düşünüyorum emekçi beyninde
top, tüfek gümbürdetenleri.

Bir emekçi çocuğuyum
Ve sesleniyorum tüm kardeşlerime
Biz
Çocukluğu yaşatılmayan çocuklar
Biz emekçi çocukları
Biz milyonlar
karalar
sarılar
beyazlar
Tüm Dünya çocukları
güm... güm
gümbür... gümbür
Gümbürderiz birlikte
Gümbürdetiriz birlikte
omuz eti, alınteri yiyenleri
kan emenleri.
Gümbürdetiriz
sevincimizi
öfkemizi
coşkunluğumuzu
Özgürlüğümüzü çalanları
VE YAŞATIRIZ
«ÇOCUKLAR ÖLDÜRÜLMESİN
ŞEKERDE YİYEBİLSİNLER»
diyenleri.

15 yaşındaki Ülfet Oran ikincilik ödülü kazanan şiirinde şöyle sesleniyor

Ben;
Milyonlarca emeğiyle
kazananların,
Fabrikalarda makinalara ellerini
kaptıranların,
sakat kalanların,
Düşük ücretle emeği
sömürülenlerin,
Tarlalarda kazma kürek
sallayanların
Elleri nasırlı, yüzleri sıcaktan
kavrulmuş olanların
Bizlere alfabeyi
öğretenlerin,
Yaban ellerinde hasret türküleri
söyleyenlerin,
Kahpe kurşunlarla toprağa
düşenlerin,
Kanlarıyla hasretimizi
yazanların,
Kısacık yaşamlarında
onurlu yaşayıp
onurlu ölenlerin
çocuğuyum.

Bursa hapishanesinde NAZIM BABAYLA ÜÇ BUÇUK YIL

Yakup Usta anlatıyor

Röportaj: Aydın Şenesen

«...O, mahrem yazılarını odasında yazarken ben de merdivende nöbet tutuyordum...»

«...İnce kâğıtlara yazardı bu yazıları... Sonra, ziyaretçi geldiğinde verirdi ona...»

«...Nazım Baba'nın karanfil saksısı çok önemlidir...»

— 4 —

Yakup Usta'yı Nazım Hikmet hakkında konuşturmak zor, Nazım'la ilgili anılarını anlattırmak çok güç dedik. Ancak, Yakup Usta anılarını sıraladıkça bir rahatlıyor. «Bir güzelce yazın şunları» diyor. «Çünkü bunlar Nazım Baba'yla yaşanmış anılar, bunlar en güzel anılar.»

«İzzet Akçal diye bir savcıdan söz etmiştik ya» diye söze giriyor..

«Bu İzzet Akçal Nazım Baba'yı severdi. Bir dediğini iki etmez, saygısını her zaman gösterirdi..

Bir gün İzzet Akçal yine geldi Nazım Baba'nın odasına. Biraz sohbetten sonra Nazım Baba'ya «Nazım senin bu oda akşam güneşi görüyor, ama pek yararı olmuyor akşam güneşinin» dedi.. Gerçekten de oda sadece akşam üzeri güneş alırdı.. Günün diğer saatlerinde hiç güneş görme[z].

[İzz]et Akçal, «Senin odayı şu karşıd[aki] oda ile değiştirelim» dedi.. «Ora[sı d]aha çok güneş alıyor.»

[N]azım Baba, «Olur» diye cevap ve[rdi].

[İz]zet Bey, Nazım Baba'nın odasının karşısında olan Eczaneyi, Nazım Baba'nın odasına taşımayı, Nazım Baba'yı da eczanenin olduğu odaya vermeyi istiyordu.

Devrisi gün Eczanenin bütün ilaçları, rafları koridora çıkarıldı. Oda güzel bir badana edildi. Nazım Baba'nın bavullarını, kitaplarını, karyolasını, masasını, daktilosunu karşı odaya taşıdılar. Nazım Baba'nın bir saksısı vardı. Karanfil saksısı. Şimdi o da güneşten yararlanacaktı.

Bu karanfil uzun zamandır duruyordu. Yani ben bildim bileli oradaydı. Bir de onun kanaryası vardı. O kanaryaya Nazım Baba bakardı. Arasıra da ben bakardım. Hapishanelerde bir de sübyanlar koğuşu olur. Bu koğuşta sübyan denilen çocuklar kalır. Bunlar daima ön bahçe kısmına çıkarılırlar. Bir gün bunlar dışarda oynarken taş atmışlar. Taş Nazım Baba'nın açık penceresinden içeri girmiş, kafese vurmuş. Kuş korkudan öldü.

Lafı karıştırdık yine, karanfili anl[ıy]orduk.

Nazım Baba odayı değiştirdi. Karanfili de pencerenin kenarına yerleştirdik.

Bu karanfilin bir özelliği vardı, Nazım Baba için!

Bu karanfil çok faydalı bir karanfildi. Bu karanfil, pencereden kokusunu tüm dünyaya yayıyordu. Bu karanfilin yapraklarının hışırtısını tüm dünya işitiyordu.»

Yakup Usta heyecanlanmıştı. «Nazım Baba ile tanışmasaydım ben bu kadar güzel laf edemezdim,» diye ekledi.

Biz de biraz şaşırmıştık. Karanfilin kokusu nasıl dünyaya yayılıyordu? Yapraklarının hışırtısını tüm dünya nasıl işitiyordu? Bu soruları Yakup Usta'ya sorduğumuzda, «Şöyle ki,» diye söze başladı:

«Nazım Baba'nın yazdığı yazılardan bazıları mahremdi. Nazım Baba bu mahrem yazıları hazırlarken, ben de merdiven başında durup gözcülük ederdim. Bu yazılar ince kağıtlara yazılırdı. Bittikten sonra da kıvırıp, büyücek bir ilaç kutusunun içine koyardık. Kutunun ağzını bir güzel kapardık. Karanfilin toprağını eşip, kutuyu oraya gömerdik. Kutu ziyaretçi gelene kadar orada beklerdi.

Nazım Baba'nın odası çok sık aranırdı. O yüzden böyle bir yola başvururdu.

Ziyaretçi gelince, kutu topraktan çıkarılır, içinden kağıt alınır ve ziyaretçiye verilirdi.

Bir keresinde Nazım Baba bir şiir yazıyordu. Beni çağırdı. Şiiri yazmış, okudu bana. Şiir şöyleydi aklımda kaldığı kadarıyla:

«Yarısı burdaysa kalbimin,
yarısı Çin'dedir doktor.
Sonra her şafak vakti doktor
Kalbim Yunanistan'da
Kurşuna diziliyor...»

Yanakları kızarmıştı, Kakup Usta'nın şiir okuması, bantlarından anımsadığımız kadarıyla Nazım Hikmet'in üslubunu andırıyor. Yakup Usta da «Zaten ben ilk şiiri Nazım Hikmet'ten dinledim» diyor.

● «...O KARANFİL, PENCEREDEN BÜTÜN DÜNYAYA KOKUSUNU YAYIYORDU, BÜTÜN DÜNYA O KARANFİLİN KOKUSUNU DUYUYOR, YAPRAKLARININ HIŞIRTISINI İŞİTİYORDU...»

● «...BARDAĞI HAVAYA KALDIRDIM, "BABA, BEN BURADAN ÇIKAYIM, HERGÜN İÇKİ İÇİCEM" DEDİM. NAZIM BABA, "İYİ BOK YERSİN EŞŞOĞLUEŞŞEK" DİYE BİR BAĞIRDI AMA, DONDUM KALDIM...»

Nazım Hikmet Bursa Cezaevinde

Yakup Usta, Nazım Hikmet'in şiirini okuduktan sonra heyecanlandığını söylüyor ve o anı şöyle anlatıyor:

«Nazım Baba ayağa kalktı ve bana «Bak Yakup, bu şiir buradan çıkacak, Fransızcaya, İngilizceye, Amerikancaya, Rusçaya, İtalyancaya ve birçok dillere çevrilecek ve tekrar buraya gelecek» dedi.

Öyle de oldu.

Aradan zaman geçti, şiir birkaç dile çevrilmiş tekrar Nazım Baba'ya geldi. Nazım Baba beni çağırdı. Ben [a]nlamam ama, o okudu ve Türkçesi[n]i bana tekrarladı.»

HAPİSHANEDE İÇKİ MASASI

Yakup Usta cezaevine gelene kadar çobanlık etmiş. Köyün Camiinde imamlık etmiş «İçki nedir? bilmezdim. Bütün gün kırda bayırda gezer, köyde camiye gider namaz kılardık. Nerde görcen içkiyi?» diyor.

İlk içkisini Nazım Hikmet'le içmiş. «O geceyi unutamam» diyor.

«Nazım Baba'nın odasının karşısında bir eczahane var demiştim ya. O Eczaneyi çalıştıran Eczacı Vehbi Bey vardı. Vehbi Bey de Nazım Baba'yı sever ve sayardı.

Bir gün Nazım Baba mutfağa bana geldi ve «Yakup, bugün güzel yemekler, mezeler hazırlayacağız» dedi. Ben daha aşçı değildim. Aşçı yardımcısıyım. Her türlü yemeği bilmem. Meze yapmasını ise hiç.

Oturduk Nazım Babayla mutfakta. O gün akşama kadar bir çok meze hazırladık. O arada sordum.

— «Baba bu yemekleri niçin hazırlıyoruz?» diye.

— «Bu akşam bir güzel kafayı çekeceğiz» diye cevap verdi. Sonra da, Eczacı Vehbi Bey'in bir teneke Votka getirdiğini söyledi.

Eczacı Vehbi Bey, eczahaneye ilaçlar alıyor, zeytinyağı alıyor, kutular içinde bir sürü şeyler getiriyordu. Dört kiloluk bir tenekeye de Votka doldurtmuş. Artık nasıl yaptıysa, cezaevine sokmuş.

Neyse, biz yemekleri mezeleri hazırladık. Akşam oldu. Sofrayı kurduk. Bir güzel donattık. Üçümüz karşılıklı oturduk.

Ben hayatımda ilk kez içiyorum. İçtikçe başım dönüyor. Başım döndükçe neşeleniyorum. Neşelendikçe de içiyorum. Hoşuma da gidiyor. Gülüyorum. Nazım Baba ile Vehbi Bey de bana gülüyorlar.

Zaman epey ilerlemiş. Saatin kaç olduğunun falan farkında değilim. Bardağı kaldırdım havaya, «Baba» dedim «Ben buradan çıkayım, hergün içki içicem»...

Nazım baba bana şöyle bir baktı. O kadar sarhoş olmama rağmen hatırlarım,

«İyi bok yersin eşşoğlueşşek» diye bir bağırdı bana ama, ben dondum kaldım...»

YARIN:
CEZAEVİNDE NAMAZ

---

tırmık — AYDIN ENGİN

Savurganlığın kökeni

Ford otomativ tekelinin ilk imparatoru Henry Ford, Detroit'teki fabrikasının kapısında, az önce banliyö treninden inip, işbaşı yapmak üzere içeri girmeye hazırlanan mühendisi durdurdu ve sordu:

— İyi ücret alıyorsun, neden sen de bir Ford alıp kolayca gelmiyorsun işine? Neden treni yeğliyorsun?

Mühendis omuz silkti:

— Basit, dedi, otomobil bana budalaca geliyor. Dört tekerlek dönüyor ve salt beni taşıyor. Oysa trende de dört tekerlek dönüyor ama yüz kişi taşıyor...

Mühendis işine gitti. Henry Ford uzun uzun düşündü.

— Adam haklı, dedi kendi kendine.

Sonra kararını verdi, bürosuna gitti.

Ertesi gün Ford İmparatorluğunun başı Amerika Birleşik Devletleri'ndeki tüm raylı sistemleri satın aldı. Tren, tramvay, dekovil, ne varsa tümünü satın aldı. Bir yıl içinde ABD'nin tüm raylı sistemleri sistemli bir çaba ile felç edildi. Raylar ve köprüler onarılmıyor, lokotomotiflerde en küçük bakım ve teknolojik geliştirme yapılmıyor, yeni demiryolları açılmıyor, kentlerdeki banliyo trenleri yavaş yavaş azaltılıyordu.

Sonunda Henry Ford'un, «otomobili budalaca bulan» mühendisi kendine bir Ford otomobil satın aldı. İşine yetişmek için, tatil günü çoluk çocuğu ile pikniğe gitmek için başka hiç bir çaresi kalmamıştı.

Henry Ford ile mühendis arasında geçen konuşma gerçek midir bilemiyoruz. Ama yukarıdaki minik hikayede sözünü ettiğimiz olayın özü tamamen gerçek. Henry Ford, T-29 adı verilen yeni otomobillerini pazarlamadan önce ABD'nin tüm raylı sistemini satın aldı ve onu kuruttu. ABD'de karayolu taşımacılığı tek sistem haline geldi. Yıllar sonra başka yatırımcılar, trenler, tramvaylar geliştirip yeniden devreye soktukları zaman, atı alan Üsküdarı, Henry Forda da yükünü tutmuştu.

Bu olayın anlamı nedir?

Kanımızca kapitalizmin özünde (altını çizmek için tekrarlıyoruz: özünde) var olan savurganlığı, anlamsız tüketime yönelişi, toplumsal çıkar yerine bireysel çıkarı, esas alışı, yani kapitalist için din, iman, ahlâk, aşk demek olan «kâr»ı tek hedef olarak bellemenin göstergesidir. Kapitalizmin yapısal bozukluğunun aynasıdır.

Kapitalist sistemde hiç bir hükümetin «savurganlığa karşı önlem alacağız» yollu açıklamalarını ciddiye almak olası değil.

Alınız döviz adına metelliğe kurşun atan Türkiye tekelci sermayesini... Toplam ihracat gelirinin daha fazlasını petrole öder, gider ordan burdan borç dilenir, üç beş yerden borç alır, aldığı dövizlerle yatırım yapar. Bakarsınız yaptığı yatırıma, karşınıza Murat, Renault, Anadol, BMC, Magirus, Commer, Ford, Austin çıkar. Bunun akıl almaz bir petrol savurganlığı olduğunu domuzuna bilir kapitalistler. Gel gör ki sistemin yapısal bozukluğu hükmünü yürütür. Aynı lastikleri eskiterek, çok az fazla petrol harcayarak, buji eskiterek, kaporta çürüterek örneğin bir otobüsle yüz kişi taşıyabilecekken, en çok beş kişi taşıyabilecek otomobiller sürülür piyasaya.

Hele hele «aynı oranda döviz harcayarak yüzlerce kişiyi taşıyabilecek metrolar, demiryolu taşımacılığı yapsak» dediniz mi, tüyleri diken diken olur kapitalistlerin.

Otomobillerde 90 kilometrenin üzerindeki hız'ın aşırı benzin tüketimine yol açtığını bizzat kapitalist basın yayın organları söyler, kapitalizmin hizmetindeki bilim adamları kanıtlar. Sürücülere devlet kesesinden para harcayıp eğitim yapılır, «Aman gözünüzü sevelim, yurtsever yurttaşlar, petrol savurganlığı yapmayalım. Otomobillerimizi 90'dan hızlı sürmeyiniz...» diye öğütler verirler.

Ama ürettikleri otomobillerin hız göstergesinde üst sınır 160'dan başlar. 220 kilometreye kadar yükselir.

Sonra... Sonra yeniden döviz için kapı dolaşılır. Bir hükümet beceremezse, öteki görevi devralır ve böylece emperyalist . kapitalist sistemin burgacındaki bir geri kalmış ülkede hükümetlerin görevi IMF kapılarında döviz dilenmek olur.

Hem de ulusal onuru ayaklar altına almacasına, hem de uluslararası tefecilik kurumların tuzaklarının derinliğine biraz daha itilmecesine...

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

Şimdiye dek «Büro»ya giren herkesin umutları kırılmış, bazıları ise derin bir şaşkınlık göstermişlerdi.

— 4 —

Ne yazık ki bu iş her zaman böyle tatlı geçmiyordu. Sekizyüz tutsaktan sadece altmışı kendilerinin anti-faşist olduğunu söylemişti. Sorgular genellikle yıpratıcı, sonuçları hayal kırıcı oluyor ve sınırsız bir saflıktan apaçık bir namussuzluğa kadar, akla gelmedik davranışlarla karşılaşıyordu. Çok genç bazı askerler, Kızıl Yardım Teşkilatı'nın üyesi yahut da eski sendikacı olan —kuşkusuz o güne kadar ailenin yüz karası sayılmış— bir amcaları, bir dayıları olduğu için; diğer bir kısmı ise, bir subayla atışmış oldukları, «Daima karşı çıktıkları» için, hemen yurda dönebileceklerini düşünüyorlardı. Kollarının altlarında dövme işareti bulunan, yüzlerinden kan damlayan iki kişiye rasladık. Bu işaretlerin bizim için kanıtlayıcı belge olarak hiç bir değeri yoktu; Vicdani karara dayanan bu araştırma sürdükçe sinir bozukluğumuz artıyordu. Albert kendini tutamaz olmuştu: «Rezil herifler... Şimdi hepsi anti-faşist kesildiler. Daima karşı olmuşlarmış... Bunların hepsini pataklayacaksın..»

Dönüşümüzden birkaç hafta sonra onlardan birine Münih'te rasladık ve rastladığımız kişinin Penzberg Kömür Madenlerinde oynadığı rol konusunda yanılgıya düşmemiş olmaktan mutluluk duyduk. Fakat Üniversite'de geçirdiğimiz o akşamlar, hep aynı kaygı içimizi durmadan kemiriyordu. Dönüşümüzde ne bulacaktık? Birlikte yaşayacağımız adamlar bu heriflerdi..

Arsızlığı ve duygusuzluğu karşısında çileden çıktığımız genç bir adam hatırımda. Fazlasıyla temiz ve fazlasıyla kaliteli bir paltoyla bir deri ceket giymiş, çalışmamıza ara verdiğimiz bir sırada, büyük bir çalımla gelip masanın kenarına oturmuştu.

— Evet, hadi bakalım, diye başladı, şu belgeleri biraz çabuk dolduralım. Partinin Müzik Bürosu dönüşümü bekliyor olmalı.

Hırs ve şüphe ile, içgüdüsel olarak kasıldım. Elimde olmadan hertarafımı öfke sardı. Şimdiye dek, «Büro»ya giren herkes, ister kendinden emin ister ikircikli, ister atak, ister çekingen olsun; ama herkes, şu veya bu şekilde etkilenmiş; umutları kırılmış bazıları ise, derin bir şaşkınlık göstermişlerdi. Açıkcası, ayaklarının altındaki zeminin kaydığını anlamışlardı! Hatta eskiden rejimin yıkılmasını dilemiş ve artık durumun iyiye gideceğini ummuş olanlar için bile böyle olmuştu.

Bu adama gelince, sanki hiçbir şey bu adamın kılını kıpırdatamazdı. Deri giysilere bürünmüş, kibirli tavırlarla aramızda gezinip duruyordu.

Elimden geldiği kadar yumuşak bir şekilde;

— Hangi partiden söz etmek istiyorsunuz? diye sordum. Boğazıma bir şey takılıyordu: Kaç kez gırtlağımı temizlemek zorunda kalmıştım.

— Bilmemezlikten gelmeyin. Tabii ki Komünist Partisi, diye yanıtladı. Bir yandan da gülüyor ve bir sigara almak için paltosunun sağ cebini yokluyordu.

— Yanlış kapı çaldınız, dedim.

Ama hemen sözümü kesti:

— Siz ne diyorsunuz Allahaşkına? Siz bir komünistsiniz, hem de Parti'den olduğuma göre, elbette gizli Parti'den bahsediyorum, Tamam mı? Münih'te tanıdıklarım arasında...

Adam, ta legal dönemde bilinen ve illegal dönemde de çalışmayı sürdürmüş olduğunu sandığım bir sürü yoldaşın adını saydı.

Canım sıkkın bir şekilde:

— Paltonuzu ve ceketinizi çıkartın, diye emrettim.

Yerinden sıçradı, ama Albert üzerine yürüyünce benzi sarardı. Paltosunu, sonra ceketini ve nihayet, Albert'in bir hareketi üstüne gömleğini çıkardı. Her iki koluna da, boydan boya, kimisi paslanmaz çelik, kimisi altın bir dizi saat bağlanmıştı.

Albert hepsini bir bir çıkartıp özenle masanın üzerine koydu ve bağırmadan:

— Partinin üyelik bölgelerini de bunlarla satın almak istiyordun, öyle değil mi? alçak! dedi.

Sonuna kadar kendine hakim olmayı başarmış olmasına o derece şaşırdım ki, öylece kaldım: Oysa böyle bir durumda muştayı çoktan suratının ortasına yemiş olmalıydı.

Kısa zaman sonra müttefik kuvvetler Yüksek Komutanlığı kente iyice yerleşti. Artık partizanlar görülmez oldu, bunun yerine sayıları gittikçe artan Amerikalı er kümeleri göze çarpıyordu.

Kent henüz huzura kavuşmuş değildi. Yaşam tüm telaşı ve hayhuyu ile akıp gidiyordu. Burada fazlalık oluşturduğumuz gibi bir kanıya sahiptik. Kuzeyin hasreti her yanımızı sarmıştı. Yurda dönme isteği ile doluyduk. Yoldaşlarla yaptığımız tartışmalardan çıkan sonuç, müttefik pasaportu olmaksızın sınırdan geçmenin hemen hemen imkânsız olduğuydu. Son faşist müfrezeler Avusturya Alplerine çekilmişler, Müttefikler tüm stratejik geçitleri işgal etmişlerdi.

(Devamı var)

ATLETLER «İTİCİ GÜÇ» YARDIMININ ARTIRILMASINI İSTİYORLAR

Çağımızda spor meslektir...

Günümüzde yarışmaya, rekora yönelen bir sporcunun, başarılı olabilmesi için günde iki hatta üç çalışma yapması ve günün bir bölümünü de spordaki gelişmeleri izlemeye ayırması gerekmektedir...

Kısacası, çalışma, okuma, kamp ve deplasman birlikte değerlendirilirse, bir sporcunun spor yapabilmesi için günde en azından altı - sekiz saatini bu işe ayırması gerçeğiyle karşılaşırız. Bu ise tam gün çalışma demektir.

Kapitalist bir ülkede bir kişinin babası zengin değilse tam gününü spora ayırabilmesi olanaksızdır. Bu nedenle günümüzde sporcuların bütünü masa altından ya da üstünden para alırlar...

Çağımızda spor bir meslek, sporcu da mesleği spor olan kişi durumundadır. Para alınan yerin niteliği bu gerçeği değiştirmez.

Ulusal sporcularımız çıkışlarında kesinlikle haklıdır...

Çünkü Anayasamıza göre angarya çalışma yasaktır...

METİN KURT

Konuyla ilgili BTGM açıklaması

BTGM sorumluları «itici güç yardımı»nın düzenli ödenmesi -veya ödenmemesi- konusunda «Böylesine bir aksaklıktan ve düzensizlikten bilgileri olmadığı»nı açıkladı.

Bu konuda görüşlerini açıklayan BTGM yetkilileri şu açıklamayı yaptı:

«İtici güç uygulamasını bölgeler yapmaktadır. Bölgelerde aksaklıklar oluyorsa bize bilgi verilmelidir. Eğer bölgeler bize bilgi verir, uyarırsa, yeni harcırah yönetmeliğine göre farklar uygulanır.»

● Ankara Bölge Müdürlüğü, bürokratik işlemlerin fazlalığı ve karmaşıklığı nedeniyle gününde ödeme yapılamadığını açıkladı

"BİZLERE BAHŞİŞ DEĞİL, DÖKÜLEN TERİMİZİN KARŞILIĞI VERİLSİN„

Sporcunun terini kullananlar faturasını ödemelidir.

Ankara (POLİTİKA) — Sporcular BTGM Fikret Ünlü döneminde, ilgili demokratik kuruluşların da görüşü alınarak hazırlanan «itici güç» yönetmeliğinden yararlanan sporcuların sayısının ve yardım miktarının artırılmasını istediler.

Bu konuda açıklama yapan sporculardan, Tayfun Aygün (Türkiye Sırıkla Atlama Rekortmeni) 1800 lira alıyorum. Ülkenin bu koşullarında bu komik rakam, elit düzeydeki sporcunun gereksinimini nasıl karşılar, nasıl katkıda bulunur. İtici gücün gerçek itici güç olması için bu rakamın gerçekçi olması sağlanmalıdır.

Bayram Şahin: Bu yönetmelikten çok kısıtlı sayıda sporcu yararlanmaktadır. Örneğin ben bu yılki Atina Maratonunda 64 kişi arasında 5, Bulgaristan Silvan Kros yarışlarında 50 kişi arasında 9, Türkiye Salon Şampiyonasında 2. oldum. Ancak yardıma hak kazanamadım. Aslında alsam bile bir işime yaramazdı.

Uğur Sel: «Türkiye Çekiç Atma Şampiyonu» ben hergün ortalama en az 5 saat çalışma yapan, bir sporcuyum. Bana verilen 1800 lira. Bu çok komik bir paradır. Ayşe Özkol: «100, 400 m. engel, uzun atlama ve pentation Türkiye Rekortmeni. Günde 4 saat çalışma yapan, Spor Akademisin de ortalama 6 saat derse giren bir sporcu için 1800 liranın adı bile olmaz. Ben bu koşullarda 4 Türkiye rekoru kırdım. 1800 liranın yarısı benim dolmuş parama ancak yetiyor.

Mehmet Yıldırım 1500 ve 5000 m. 1979 Türkiye 4. Bulgaristan Silvanda dereceye girdim. Ben bu yardımı da alamıyorum. Alıp almamak arasında da pek fark yok.

İbrahim Doğan: «Uzun Mesafe Koşuda Gençler Türkiye Birincisi» ben genç katogoride olduğum için bana layık görülen yardım 900 lira. Başka ne söyleyeyim?

Köksal Özoğluöz: «Eski Gençler Avrupa ve Balkan Boks Şampiyonu. Bu yıl büyüklerde Türkiye 3. oldu» itici güçten yararlanmıyorum. Ailem olmasa ve başka yerden aylık almasam spor yaşamımı sürdüremem. İtici güçten yararlanmış olsam belki okul masraflarımı karşılayabilirim.

Hüseyin Çiçek: «Güreşte Balkan 2.'si Gençler Türkiye 1.'si, bu yıl büyüklerde 4. oldu» 1979 yılı başında alacağımı söylediler, ancak şimdiye dek 5 kuruş almadım. Alsam bile bu bir işe yaramaz. Arttırılması gerek. Haluk Koç: «2 kez güreşte Balkan 4.'sü 1979'da 68 kiloda Türkiye 2.'si» halen Spor Akademisinde uzman olarak görev yapıyorum. İtici güçten almaya hak kazandım. Ancak 6 aydır bir ödeme yapılmadı.

Nesrin Kale: «Son Türkiye Şampiyonasında Kızlar Yüksek Atlamada Türkiye Birincisi» 1500 lira alıyorum. Bana sadece cep harçlığı oluyor.

Artun Talay: «Türkiye çekiç atma şampiyonlarından» verdikleri para çok komik bu bir. İkincisi bu para harcırah yasasına göre verilmesine ve yönetmelikte açıkça belirtilmesine, ve de martta harcırahın 190 liraya çıkmasına karşın hiçbir arttırma olmadı. Üçüncü olarak bu komik parayı da alırken dilenci gibi gidip geliyoruz. En az 10 gün parayı geç alıyoruz.

● TÜRKİYE ÇEKİÇ ATMA ŞAMPİYONU UĞUR SEL: "4 TÜRKİYE REKORU KIRDIM. GÜNDE ORTALAMA 5 SAAT ÇALIŞMA YAPAN BİR SPORCUYUM, ALDIĞIM PARA İSE DOLMUŞ GİDERLERİMİ ZOR KARŞILAR"

● TÜRKİYE SIRIKLA ATLAMA ŞAMPİYONU TAYFUN AYGÜN: "1800 LİRA ALIYORUM. BUGÜNKÜ KOŞULLARDA BU KOMİK BİR RAKAM. İTİCİ GÜCÜN GERÇEK BİR İTİCİ GÜÇ OLMASI SAĞLANMALIDIR"

● TÜRKİYE ÇEKİÇ ATMA ŞAMPİYONLARINDAN ARTUN TALAY: "SPORCU OLARAK VERİLEN BU KOMİK PARAYI ALIRKEN BİLE GİDİP - GELİYORUZ. SONUNDA ALIYORUZ AMA ARADAN EN AZ 10 GÜN GEÇİYOR"

SSCB'YE GİDECEK ATLETLER DEĞİŞTİRİLDİ

Ankara — 13-27 Haziran tarihleri arasında Sovyetler Birliği'nin Baku kentinde yapılacak toplu çalışmalarla, bazı yarışmalara katılmak üzere belirlenen atlet kafilesinde değişiklik yapılmıştır.

Buna göre, daha önceden listeye alınan Tayfun Aygun, Sermet Timurlenk ve Güner Güngör'ün yerine Mehmet Yurdadön, Mehmet Terzi ve Neşe Çetin gönderilecektir.

Güngör Sayarı: "Futbolda amatörlük aşılmıştır„

Futbol Federasyonu Başkanlarından Güngör Sayarı Politika'nın çeşitli konulardaki sorularını yanıtladı.

Soru ve yanıtlar şu şekildedir:

SORU — Futbol Federasyonu Başkanlığı sırasında yapmak isteyipte gerçekleştiremediğiniz konuların başında neler geliyordu?

● GÖREVDE BEŞ AY KADAR BULUNDUM VE ANIMSAYACAĞINIZ GİBİ TOPLUMSAL ANARŞİYE PARALEL OLARAK FUTBOL ANARŞİSİNİN HIZLA TIRMANDIĞI DÖNEMİN İÇİNDEN GEÇİYORDUK

YANIT — Futbolumuzun geri kalmışlığındaki en önemli etken, eğitim noksanlığından kaynaklanan temel hareketlerdeki bozukluklardır. Bu yadsınmaz gerçekten hareketle Futbol Federasyonu Eğitim Dairesine bir proje hazırlatmıştım. Bu projede Türkiye altı bölgeye ayrılmıştı. Ve bu bölgelerde sözleşmeli antrenörlerin görevlendirilmeleri kararlaştırılmıştı. Bölgelere bağlı 25 dolayındaki kadrolu antrenörler çevredeki futbola yatkın 12-16 yaş kuşağındaki gençleri yalnızca «futbolun temel hareketleri» yönünde eğiteceklerdi.

SORU — Görevde bulunduğunuz sürede bunu gerçekleştiremeyişinizin nedenlerini sıralarmısınız?

YANIT — Öncelikle zaman yetersizliği söz konusu idi. Görevde beş ay kadar bulundum. Ve anımsayacağınız gibi toplumsal anarşiye paralel olarak futbol anarşisinin hızla tırmandığı dönemin içinden geçiyorduk. Ayrıca federasyonun sözleşmeli antrenörlerinin görev süreleri haziran ayında dolacaktı. Bu antrenörlerle yeniden masa başına oturup sözleşmelerini bu doğrultuda yapacaktım. Asıl önemli sorun Maliye Bakanlığından 25 kadar bir ile dört derece kadro sağlanması konusuydu.

SORU — Bu projenin uygulanmasıyla ülke futbolunda aşama bekliyormuydunuz?

YANIT — Kesinlikle inanıyordum-ki bugün de aynı inancı taşıyorum. Bu uygulama ile futbolumuz kısa sürede patlama noktasına gelecekti. Çünkü bilimsel olarak saptanan gerçek 16 yaşından sonra bir futbolcuya temel hareketlerin öğretilemeyeceği hatta yanlış davranışların düzeltilemeyeceği doğrultusundaydı. Bugün futbolda ileri gitmiş tüm ülkeler bu gerçeğin doğrultusunda planlama yapmaktadır. Temel hareket eğitim merkezleri'nde yalnızca şut atma, stop etme, top sürme, gibi futbolun temel hareketleri bu gençlere öğretilip özümletilecekti. İlk aşamada 12-14 yaş kuşağındaki gençlere bu hareketler öğretilecek daha sonra 14-16 yaş kuşağındakilere futbolun yakınlaşması, yardımlaşma, topsuz futbol gibi ana öğelerinin özümletilmesine geçilecekti. Bugünkü federasyon kurallarına bu plana ilgi göstermelerini ve uygulanabilmesi için içtenlikle girişimlerde bulunmalarını öneririm.

SORU — Bunun dışındaki kamuoyuna yansımayan girişimleriniz varmıydı?

YANIT — Evet. Bir kaçını özetleyeyim. Örneğin bu dönemden başlayarak öncelikle profesyönel futbolcuların lisans çıkarma ya da vize etme işlemlerinden önce tümünü «Futbol oyun kuralları» konusunda sınavdan geçirmeyi kararlaştırmıştık. Şunu kesinlikle belirteyim ki bugün çok sayıda futbolcu futbol oyun kurallarını bilmiyor. Ama hepsine de profesyönel futbolcu lisansı veriliyor. Bu trafik kurallarını bilmeden ehliyet verilen bir kişinin arabaya atlayıp trafiği allak bullak etmesi gibi çarpık bir uygulamayı ortaya çıkarıyor. Bu sınavlar en azından futbolcuları zorunlu olarak oyun kurallarını tam olarak öğrenmeye yöneltecektir.

● TÜRKİYE AMATÖR TAKIMLAR FUTBOL ŞAMPİYONASINDA HER KENTİN DENGELİ BİÇİMDE TEMSİL EDİLEBİLMELERİNİ SAĞLAMAK ÜZERE HER ON TAKIM İÇİN BİR TAKIMIN TÜRKİYE ŞAMPİYONASINDA TEMSİL EDİLME YÖNTEMİNİ GETİRMİŞTİK

Bu konuya da görevde bulunan federasyonun ilgi göstermesini bir futbolsever olarak sağlık vermek isterim. Ayrıca Türkiye Amatör Takımlar Futbol Şampiyonası'nda her kentin dengeli biçimde temsil edilebilmelerini sağlamak üzere her on takım için bir takımın Türkiye Şampiyonası'nda temsil edilme yöntemini getirmiştik. Ne yazık ki bu yılki şampiyonada bizim bu girişimimiz doğrultusunda yapılmadı.

ŞAMPİYONU YARATAN GERÇEKLER

30 yaşında 400 metre engellide dünya rekoru kıran Sovyet kadın atleti Tatyana Zelentsova ülkesinde kendisine sağlanan olanakların bu başarısının nedeni olduğunu söyledi.

Tatyana antrenörler tarafından en çok sevilen atletlerden birisi. Kendisine söylenen herşeyi zorluğuna bakmaksızın uyguluyor. Ülkesinde kendisine sağlanan olanakların yanısıra, Tatyana'nın hiçbir zorluğu tanımaması, başarabilmek için her yolu denemesi, onu bu rekora götürdü.

Tatyana'nın rahat edebileceği herşey sağlanmıştı. Ailesi, evi ve Beden Eğitimi Enstitüsünden aldığı diploması, iyi bir işle rahat bir yaşam sürdürmesini sağlayabilirdi. Ama o ülkesinin kendisine sağladığı bu olanaklarla daha başarılı olabileceğine, bir şampiyon olabileceğine inanmıştı. Ve bunu başardı. 400 metre engelli yarışını 54.89 saniyede koşarak bir dünya rekoru kırdı, hem de 30 yaşında.

Tatyana daha on yaşında iken zorlukların üstesinden gelmesini öğrenmişti. O zamanlar saç yapmada çok başarılıydı ve annesinin ve arkadaşlarının saçlarını yapıyordu. Fakat bu iş kolay geldi ve kendisini mutlu etmez oldu. Daha sonraları dikiş dikmeye başladı. Atletler için diktiği üniformalar dünyayı dolaştı ve başarılarından dolayı ödüllendirildi. Fakat bu iş de onu tatmin etmiyordu.

Sonunda atlet olmaya karar verdi. Sadece yarışmalarda değil, çalışmalarda da gösterdiği gayretle kısa zamanda kendisini tanıttı. İstediği kişilerle çalışma olanağı kendisine verilmişti. Birçok çalıştırıcı değiştirdi. Çocuğunun doğumundan sonra da sahalara döndü.

İşte bu sırada şansı kendisine gülmüştü. Minsk'te çalışan Avrupa engelli şampiyonu Anatoli Yulin'le tanıştı ve ondan engelli koşunun yeni sırlarını öğrendi. İlk çıkıştaki engelin iyi geçilmesinin o kadar önemli olmadığını, engelleri aynı hızla aşmanın daha önemli olduğunu gördü. Bir yıl boyunca çalışmalarını bu yönde sürdürdü. Ve sonunda 1976 yılında engeller arasını geçiş hızını indirmeye başladı. 1977 yılında yeni bir dünya rekoru kırmaya hazırdı. Fakat ciddi bir şekilde hastalandı. Doktorlar çalışmasına izin vermediler.

1978 yılında tekrar sahaya döndü. Bu arada doktorların engellemelerini aşması gerekmişti. Bu kadar azimli bir atleti rekor kırmaktan artık hiçbir şey alıkoyamazdı. Nihayet, 1978 yılı Ağustos'unda Prag'da yapılan Avrupa Şampiyonası gelip çatmıştı. Elemelerde, eski dünya rekorunu geçmişti. Yarışın son metrelerinde Tatyana yaşamında ilk defa yavaşlamaya karar verdi. Final yarışmalarında ise 400 metreyi 54.89 saniyede, tüm rakiplerinin önünde bitirerek yeni dünya rekorunu kırdı.

● TATYANA'NIN RAHAT EDEBİLECEĞİ HERŞEY SAĞLANMIŞTI. AİLESİ, EVİ VE BEDEN EĞİTİMİ ENSTİTÜSÜNDEN ALDIĞI DİPLOMASI, İYİ BİR İŞLE RAHAT BİR YAŞAM SÜRDÜRMESİNİ SAĞLAYABİLİRDİ AMA O ÜLKESİNİN KENDİSİNE SAĞLADIĞI BU OLANAKLARLA DAHA BAŞARILI OLABİLECEĞİNE, BİR ŞAMPİYON OLABİLECEĞİNE İNANMIŞTI. VE BUNU BAŞARDI. 400 METRE ENGELLİ YARIŞINI 54.89 SANİYEDE KOŞARAK BİR DÜNYA REKORU KIRDI, HEM DE 30 YAŞINDA.

30 yaşında 400 metre engellide dünya rekoru kıran Sovyet kadın atleti Tatyana Zelentsova ülkesinde sağlanan olanakların kendisine bu başarıyı getirdiğini söylüyor.

AP, şimdi de Cumhurbaşkanına

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

«AP Başkanlık Divanının 3 Haziran 1979 tarihli bildirisi dolayısıyla şu hususları yüce Türk ulusuna açıklamak isterim:

6 Nisan 1973 tarihinde TBMM'nin birleşik oturumunun kararı ile başlamış olduğum Cumhurbaşkanlığı görevimi andıma sadık kalarak tam bir tarafsızlık için de bugüne kadar sürdürdüğümün samimi inancındayım.

Buna rağmen, Ana Muhalefet Partisi Başkanlık Divanı bildirisinde, «tarafsızlığımı yitirmiş olduğum» iddia edilmiştir. Bu bildirideki iddiaya ve buna mesnet olarak gösterilen örneklerin hiç birisine katılmıyorum.

Çünkü, milletvekillerinin TBMM'ne gelmiş oldukları siyasi partilerden istifaları halinde belirli bir süre başka bir partiye girmelerini veya bakan olmalarını yasaklayan bir hüküm Anayasamızda ve kanunlarımızda yoktur.

Demokrasi, şüphesiz ki üstün bir fedakarlık ve feragat isteyen bir rejimdir. Bu rejimi yaşatırken ulusumuzda tereddütler uyandıracak ve demokrasiye gölge düşürecek uygulamalardan kaçınılması gereklidir.

Bu nedenle hükümetlerin kuruluşlarında «kısır salt çoğunluklara, gezgin oylara veya dıştan desteklemelere bel bağlamanın isabetli olmadığını deneylerin gösterdiğine» daha 1974 yılının Aralık ayında işaret etmiştir. Adalet Partisi dahil siyasi partilerimizce bugüne kadar önemini beş yıl önce açıkladığım bu konuda gerekli kanuni tedbirler getirilememiştir. Aynı zamanda memleketimizde, siyasi istikrarın daha iyi bir biçimde sağlanması için Cumhurbaşkanlığı yetkilerinin sarahatla belirlenmesi lüzumuna dair önerilerim de maalesef gerçekleşmemiştir. 1973 genel seçimlerinden bu yana geçmiş olan beş buçuk yıllık dönemde, bir yılı bulan bir sürenin hükümet kurma çabalarını ya da güven oyu alamamış hükümetlerin neden olduğu siyasi bunalımlarla yitirildiği unutulmamalıdır.

Bu şartlara rağmen, anayasal çerçevede rejimimizin esenliğini koruyabilmişizdir. Ancak, iktidarda veya muhalefette bulunmalarına göre değişiklik göstermesine rağmen, siyasi partilerimizce zaman zaman şikayet konusu yapılan, tarafımdan yıllardan beri belirtilen ve kamuoyumuzca da benimsenen bu hususların sağlıklı bir çözüme bağlanması lüzumu aşikardır.»

Bu itibarla yasa çıkarmak yetkisi kendi ellerinde bulunan siyasi partilerimiz, zamanın icaplarına göre ve bazan dozunu da kaçırdıkları şikâyetlerde bulunmak yerine, demokrasimizin etkinliğini ve saygınlığını güçlendirecek yasal tedbirleri bir an evvel almalıdırlar.

Tarafsızlık hakkındaki eleştiriye gelince, bu konuda sayın Millet Meclisi Başkanına, bugün (dün) bir mektup göndermiş bulunuyorum.

Bana, devlet başkanlığı gibi şereflerin en yücesini lâyık görmüş olan TBMM'nin kararı tarafsızlığımdan ayrıldığım şeklinde tecelli ettiği takdirde, Cumhurbaşkanlığından çekilmeye ve görevimi tarafsız bir Cumhurbaşkanına devretmeye hazır olduğumu belirtmek isterim.»

KARAKAŞ, ATALAY VE GRUP BAŞKAN VEKİLLERİYLE GÖRÜŞTÜ

Cumhurbaşkanının mektubundan sonra parlamentoda yoğun bir görüşme başladı. Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş, parti grup başkanvekillerini teker teker davet ederek mektupla ilgili görüşlerini aldı. Karakaş bu arada Cumhuriyet Senatosu Başkanı Sırrı Atalay'ı ziyaret ederek bir süre görüştü. Görüşmelerin bir değerlendirme olduğunu bildiren Karakaş herhangi bir açıklamada bulunmadı.

AP'NİN AÇIKLAMASI

AP Başkanlık Divanınca dün Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e verilen yanıtta «Anayasamızda Cumhurbaşkanının güvenoyuna başvurmasına imkan veren bir müessese yoktur» denildi.

Süleyman Demirel'in başkanlığında toplanan AP Başkanlık Divanı iki saat süren toplantıdan sonra yayınladığı bildiride «Cumhurbaşkanının vicdanında tarafsızlığı hakkında tereddüde düşmüşse gereğinin takdiri kendilerine aittir» denildi.

AP Başkanlık Divanı bildirisinde özetle şöyle denildi:

«3 Haziran günü vuku bulan olay, bağımsız bakandan boşalan yere başka bir bağımsızın tayininden ibaret değildir. Olay, milleti inim inim inleten hükümetten meşru zeminlerde kurtulma yolu açılmışken Cumhurbaşkanının hükümet başkanının oyununa gelerek, bu işin bir kaç gün daha gecikmesine sebep olmasıdır. Meclis'te yolsuzluk gensorularının görüşülmeye başlandığı bir zamanda hükümete payanda bulmak tertipleri hükümette bir boşluğu doldurma işlemi olarak gösterilemez.»

ECEVİT'İN AÇIKLAMASI

Başbakan Bülent Ecevit dün yaptığı açıklamada «AP Başkanlık Divanı, hükümeti düşürmek için birbuçuk yıldır aralıksız sürdürülen girişimlerden ve tertiplerden sonuç alamayınca hükümetin devamından Sayın Cumhurbaşkanını sorumlu tutmaya kalkışmıştır» dedi.

Cumhurbaşkanına haksız ve yersiz hücumlarda bulunulduğunu savunan Ecevit, TBMM'de Cumhurbaşkanı ile ilgili bir güvenoylamasının söz konusu olamayacağını bildirdi.

Ecevit açıklamasında şöyle dedi:

«Cumhurbaşkanımız Sayın Fahri Korutürk'e bir muhalefet partisinin başkanlık divanından gelen haksız ve sorumsuzca isnat ve hücumlar Sayın Cumhurbaşkanının kişiliğine ve yüksek makamına olduğu kadar, anayasa ve devlet düzenimize de açık bir saygısızlıktır. Anayasamıza göre Cumhurbaşkanı, görevleriyle ilgili işlemlerden sorumlu değildir. Cumhurbaşkanının bütün kararları Başbakan ve ilgili bakanlarca imzalanır. Bu kararlardan Başbakan ile ilgili bakanlar sorumludur.

Anayasanın bu açık ve kesin hükmüne karşın, AP Başkanlık Divanı, hükümeti düşürmek için birbuçuk yıldır aralıksız sürdürülen girişimlerden ve tertiplerden sonuç alamayınca hükümetin devamından Sayın Cumhurbaşkanını sorumlu tutmaya kalkışmıştır. Ve görevini tam bir yansızlıkla ve Anayasaya kesin bağlılıkla yerine getirmeye ne kadar özen gösterdiği bilinen Sayın Cumhurbaşkanımıza cumhuriyet geleneklerimize yakışmayan bir uslupla haksız ve yersiz hücumlarda bulunmuştur.

TBMM'de Sayın Cumhurbaşkanıyla ilgili bir güvenoylaması sözkonusu olamaz, Cumhurbaşkanı seçilen kimsenin TBMM üyeliği sıfatı sona erdiğine göre böyle bir görev oylaması hukuken ve fiile nolanaksızdır.

Anayasanın Cumhurbaşkanı ile ilgili hükümlerinde herhangi bir değişiklik de düşünülemez. Böyle bir değişiklik devlet düzeninin temelinden değişmesi anlamına gelecek sonuçlar doğurabilir. Kaldı ki Cumhurbaşkanı sayın Korutürk'ün ulus vicdanında yüksek görev anlayışıyla ve yansızlığıyla edindiği şerefli yer, bu tür haksız iddia ve hücumlarla sarsılmayacak kadar sağlamdır.»

Sanık

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

lu ve Halit Çulcu mahkeme başkanlığına ortak bir dilekçe verdiler. Avukatlar dilekçelerinde, henüz okunmamış olan iddianameyi eleştirdi.

Basın Mahkemesi

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

tedi. Keza, bu hususun Sıkıyönetim Mahkemesi'nce de ciddi bulunup, Anayasa Mahkemesi'ne intikal ettirildiğini belirtti.

Bunun üzerine mahkeme heyeti, iddia makamının görüşünü sordu. İddia makamı da savunmanın görüşüne katıldı. Heyet bundan sonra kendi arasında müzakereye başladı ve T.C.K.'nun 142. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı iddiasını ciddi bularak davayı bir başka güne erteledi.

YİTİK

Himmet Çakılcı.

4.6.1979 tarihinde sigorta kartı, kimlik kartı, paso kayboldu. Hükümsüzdür.

Po: 1604

Denktaş

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

ECEVİT - DENKTAŞ GÖRÜŞMESİ

Başbakan Bülent Ecevit, önceki gece Ankara'ya gelen Kıbrıs kesimi lideri Rauf Denktaş'la Çankaya'daki Başbakanlık konutunda dün saat 11.00'de bir görüşme yaptı.

Başbakan Ecevit, Denktaş'la görüşmeden önce basın mensuplarına yaptığı açıklamada, «Toplumlararası görüşmelerin başarılı olmasında ikinci bir temel koşulun da müzakerelerde iki toplumun eşitliği ilkesinin benimsenmesi olduğunu» belirterek, şunları söyledi:

«Kıbrıs Türk Federe Devleti, bir federal çözüme varılması için bütün iyi niyetini göstermiştir. Ve bu iyi niyet doğrultusunda bazı haklar aramayı bile ertelemeyi göze almıştır. Bu durumun hiçbir şekilde başka türlü yorumlanmaması ve istismar edilmemesi gerekir. Toplumlararası görüşmelerin gerçekçi ve sonuç verici şekilde yürütülebilmesi bir temel koşula daha bağlıdır. O da iki tarafın eşitliği ilkesidir.

Rauf Denktaş'ın Ankara'ya gelmesi üzerine Kıbrıslılar Öğrenim ve Kültür Derneği «KÖGEF» ile Ankara Kıbrıslılar Öğrenim ve Kültür Derneği «AKÖK» temsilcileri bir açıklama yaparak toplumlararası görüşmeler öncesi Denktaş'ın Ankara'ya gelmesinin bir rastlantı olmadığını belirttiler. KÖGEF ve AKÖK temsilcileri «Amaç açıktır. Gerici Denktaş iktidarı, toplumlararası görüşmeleri gizlilik içerisinde sürdürmeyi ve ABD emperyalizminin istemi yönünde hareket ederek NATO çerçevesine sokmayı amaçlamaktadır» dediler.

Yusuf Küpeli

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

şın, Kocaeli İnfaz Savcısı Yusuf Küpeli'nin daha iki yıl cezaevinde kalması gerektiğini öne sürerek tahliye işlemini durdurmuştu. Ancak, avukatların itirazı üzerine Kocaeli Ağır Ceza Mahkemesi Yusuf Küpeli'nin Anayasa Mahkemesi kararı uyarınca tahliye edilmesini kararlaştırdı. Kocaeli Ağır Ceza Mahkemesi'nin bu kararı dün uygulandı ve Maltepe, Niğde, Selimiye ve Kocaeli kapalı cezaevlerinde toplam 7 yıl 3 ay yatan Yusuf Kjpeli serbest bırakıldı.

Taze para

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

lat kredisinin kullanımı için ikili anlaşmaları tamamlamasına kadar «avans» olarak kullanılacak.

Edinilen bilgilere göre Paris'teki Whittome-Müezzinoğlu görüşmesinde BIS'ın «köprü finansmanı» konusu ele alındı. Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu'nun, Uluslararası Para Fonu Avrupa Dairesi Başkanı L. A. Whittome'a, «stand-by» düzenlemesinde öngörülecek kur politikalarının uygulanabilmesi için böyle bir köprü finansmanına ihtiyaç bulunduğunu belirttiği savunuldu. Bilindiği gibi, Türkiye'nin para fonu tarafından istenen kur düzenlemelerini yapması için, öncelikle «taze para»ya kavuşması gerektiği, Başbakan Bülent Ecevit ve Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu tarafından daha önce açıklandı, OECD ülkelerini Türkiye'ye sağlamayı «taahhüt» ettikleri ithalat kredilerinin «stand-by»ın gerçekleşmesi koşuluna bağlanması ve her ülke ile ayrı ayrı ikili anlaşmalar yapılacak olması, «taze para»nın gelişinde yeniden gecikmeye yol açtı. Bunun üzerine Türkiye'nin Para Fonu ile anlaşacağını garanti etmesi karşılığında öncelikle BIS'den «avans» olarak alınıp kullanılabilecek bir köprü finansmanı sağlanması söz konusu oldu.

Türkiye'nin özellikle Başbakan Bülent Ecevit tarafından ısrarla savunulan görüşüne göre, öngörülen kur düzenlemelerinin yapılmasından önce «taze para» sağlanarak mevcut ithalat darboğazlarının aşılması gerekiyor. Böylece ekonomi normal işleyişine kavuşturulduktan sonra gerekli kur düzenlemeleri yapılabilir hale gelmiş olacak.

YİTİK

İ.T.Ü. kimlik kartımı yitirdim. Hükümsüzdür.

Gürel Çelikel

(Po: 1603)

CHP'de Senato ve Milletvekili

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

ği için aday adaylığı başvurusunu yapmış bulunuyor. Kontenjan Senatörü iken CHP'ye geçen Muhsin Batur'un da merkez kontenjanından seçilmek için zemin yokladığı ancak durumu müsait görmediği için aday adayı olmadığı öğrenildi.

Aday adaylığı için CHP'ye başvuranlar şunlardır:

Ömer Tuzlacı, Ayhan Arifağaoğlu, Galip Keleş, Besim Üstünel, Yılmaz Kayhan, Halil Soylu, Osman Aykul, Necati Aksu, Fuat Gümüş, Ekrem Kabay, Niyazi Ünsal Mehmet Sönmez, Özdemir Cemal Sarıahmedoğlu, Nejat Sarlıcalı, Nurettin Yıldıray, Cemil Can, Mehmet Feyyat, Enver Sıldıroğlu, Cengiz Çetin, Talât Doğan, Rahmi Erdem, Hamdi Yıldızoğlu, Fevzi Hakkı Esatoğlu, Solmaz Belül, Üstün Köseoğlu, Akif Seyfettinoğlu, Veli Uyar, Mehdi Ömeroğlu, Necdet Vural, Süreyya Öner, İlhami Çetin, Fikret Gündoğan, M. Ali Arıkan, Muzaffer Şamiloğlu, Naci Cidal, İzzettin Sarımurat, Ertuğrul Baydar, Asım Avşar, Osman Ünlüsoy, Zafer Özakça, Rüçhan Işık, Halil Özen, Dursun Kut, Şinasi Esklcinak, Emin Sümer, Hayri Öztürk, Akif Güven, Ali Rıza Koşan, Süreyya Aksel, Hilmi Çakmakçı, Yılmaz Hastürk, Naci Kutlay, Ahmet Kılıç, Kamber Yıldız, Muharrem Bartın, Nimet Çiloğlu, Şahin Keçeli, Reşat Oğuz, İsmail Ülkü Hilmi Nalbantoğlu, Selahattin Babüroğlu, Muhsin Özen, Ertuğrul Düzel, Subutay Talim, Şükrü Doğan, Yavuz Ergenekon, Mahmut Kaya, Ruşen Fuat Gökay, Ziya Gökalp Mulayim, Bahri Cömert, Cevat Aydın, Ümit Özkan, Nadir Yavuzkan, Cevdet Hacaloğlu, Dündar Özen Kurtiş Demirkapı, Engin Dikmen, Burhan Dilioğlugil, Fuat Uysal, Orhan Şerifsoy, Metin Somuncu, Cevat Sayın, Suat Varan, Engin Ünsal, Kemal Okyay, Sırrı Atalay, Hüseyin Acılalın, Remzi Gündoğan, Zihni Betil, Önal Dincikli, Reşit Ülker, Ayhan Tunca, Kâmil Aşan, Ayhan Tuna, Naci Gürkan, Kemal Uzunlu, Erhan Erzurumoğlu, Enver Konya, İrfan Cenkçi, Tekin İleri Dikmen, Hikmet Yurtsever, Hasan Tuna, Ahmet Dikmenoğlu, Ekrem Topalan, Senem Köylüoğlu, Cemil Erhan, Turan Altuğ, Müzeyyen Kaymaklı, Ramazan Daydar, Sabri Düzgören, Adnan Ondç, Aysel Baykal, Cemil Ceran, Mustafa Timurhan, Hasan Bütüner, İsmet Denli, Hayrettin Mutlu, Recai Kocaman, Abülbaki Carti, Yusuf Ziya Erdem, Medet Serhat, Mehmet Emin Sungur, Turgut Altunkaya, Avni Aksun, Timuçin Acaner, Adil Aydı, Fahir Giritlioğlu, Sabahattin Özülü, İsmet Gencer, Hilmi Ziya Postacı, Aydın Atalay, Zeki Göneng, İsmail Akalın, Orhan Üretmen, Erol Yağcı, Ataman Yıldız, Ahmet Sungur, Erdal Kalkan.

Öte yandan CHP'den senatör adayı olmak için başvuruda bulunan ve adaylık parasını yatıran emekli general İsmail Ülkü, adaylığını koyduktan kısa bir süre sonra rahatsızlandı ve kurtulamayarak öldü. Emekli general İsmail Ülkü'nün adaylık için yatırdığı 20 bin lirası ailesine geri verildi.

Ancak CHP Yönetim Kurulunun bu seçimlerde kontenjan kullanmama eğiliminde olduğu yalnızca Hakkari Senatörü Naci Cıdal'ın merkez yoklamasından gösterilmesi görüşünde olduğu belirtiliyor.

Dünya Bankası

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

llerde ulaştırma sektöründe ağırlığın demiryollarına kaydırılacağını bildirdiler. Ayrıca, bu hatların kaldırılması yerine, kör hatlar varsa körlükten kurtarılması ve limanlara kadar uzatılmasının planlandığı da belirtildi.

Orgeneral

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

ni söyledi. Evren bu arada ABD Genelkurmay Başkanı Orgeneral Davit C. Jones ve Milli Savunma Bakanı ile yapacağı görüşmelerde 1975 yılından beri Türkiye'ye uygulanan silah ambargosunun silahlı kuvvetlerinde yarattığı bazı olumsuz etkilerin giderilmesi yolunda önemli adımlar atacakları konusunda olduğunu söyledi.

İlaç

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

— Artık su arıtma tesisleri,

— Dövme tesisi,

— Ampul ve floresans lambaları.»

İLAN

Sendikamız aşağıda ünvanı yazılı işyerinde toplu iş sözleşmesi yapacaktır.

275 sayılı yasa gereği ilan olunur.

BİRLEŞİK MADEN-İŞ SENDİKASI
İST. ŞUBE BAŞKANI
HAMZA ÇAĞLI

İŞYERİNİN ÜNVANI:
Değirmencioğlu Elektrik San. ve Tic. A.Ş. Okmeydanı, Fatih Sulton Cad. No: 114 KASIMPAŞA - İST.

(Basın: 4281 — 1600)

TÜRKİYE GIDA SANAYİİ SENDİKASI GENEL BAŞKANLIĞINDAN

Sendikamız, İstanbul, Bakırköy, Bahçelievler, Yeni Londra Asfaltı, İncirli Durağı yanında kurulu, İMSA-İstanbul Meşrubat Sanayii Anonim Şirketi'ne ait işyeri müdürlüğü ile bu işyerinde çalışan üyemiz işçiler adına, işyeri düzeyinde toplu iş sözleşmesi yapacaktır.

275 Sayılı Yasa uyarınca duyurulur.

GENEL YÜRÜTME KURULU

Po: 1595

KONGRE

Derneğimiz 3. Olağan Kongresi 17.6.1979 Pazar günü saat 11.00'de Paşabahçe İlkokulu Salonunda yapılıp, Aşağıdaki gündemi görüşecektir.

BEYKOZ ÖĞRETMENLERİ YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ YÖNETİM KURULU

GÜNDEM:

1 - Açılış,
2 - Divan seçimi,
3 - Saygı duruşu,
4 - Faaliyet raporlarının okunması,
5 - Aklanma,
6 - Tüzük değişikliği,
7 - Seçimler,
8 - Dilek ve temenniler.

Po: 1596

Sakıp

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

gütü koordinasyon kurulu üyeliğinden istifa etti.

Sakıp Hiçerimez tüm Per-son - Kon yönetim kurulu'na çektiği telgrafta «Bu davranışının 1,5 yıl önce ileri sürdüğün ve geçen süre içinde yanılmadığımı gördüğüm sakıncaları ortadan kaldıracağı ve konfederasyonumuza yeni bir canlılık getireceği inancındayım.»

Sakıp Hiçerimez uluslararası kamu görevlileri örgütü koordinasyon kurulu üyeliğinden istifasını da Kurul Başkanı Abdullah Baştürk'e bir telgrafla bildirdi.

Üniversite

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

söyledi.

bul'da yurtlar bölge müdürlüğüne, diğer illerde ise beden terbiyesi bölge müdürlüklerine başvurmalarını istedi.

Valilikler, belediye başkanlıkları, çeşitli kuruluşlar, ile yapılan işbirliği sonucu 35 ilde danışma bürolarının oluşturulduğunu belirten Çakmur otogar ve garlar ile kentlerin çeşitli merkezlerinde kurulacak olan bu borulara başvuran öğrencilerin barınma, beslenme, ve ulaşım sorunlarının tümünün giderildiğini

THY

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

iki uçağın uçuşunu süresiz olarak durdurdu.

THY yetkililerinden alınan bilgiye göre, «DC-10» tipi uçaklarda görülen bazı teknik hatalar nedeni ile uluslararası sivil havacılık örgütü (İATA) bu uçakların uçuşunu yasakladı. Bu karara THY da uydu.

THY teknik yetkilileri ise bu uçakların yapılan bakım sonucunda herhangi bir arızaları olmadığını, uçabilir durumda olduklarını ve THY'nin böyle bir karara uymasını yadırgadıklarını bildirdiler.

THY'nin «DC-10» uçaklarını süresiz olarak seferden kaldırması kararı sonunda «DC-10» İstanbul uçağı son kez İstanbul - Brüksel - İstanbul seferini yaptı ve uçak ikinci bir karara kadar meydanda beklemeye alındı.

Komandolar

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Mustafa Baki Gülcan'ın avukatları sanığın «deli» olduğunu ileri sürdü. Mahkeme heyeti bunun üzerine Gülcan'ın altı hafta süreyle cezai ehliyetinin olup olmadığının saptanabilmesi için Adli Tıp Meclisinde müşahade altına alınmasını kararlaştırdı.

Menkul Satış İlanı
İstanbul 12. İcra Memurluğundan

1978/13579

Bir borçtan dolayı mahçuz 5400 L.K. 27 adet pantolon, 19350 L.K. 129 adet kadın buluzu, 8.800 L.K. Erkek Gömleği, 44 adet - 2400 L.K. altı adet kadın eteği, 4250 L.K. Safari 17 Gömlek, 1000 L.K. 5 adet fistolu buluz, 500 L.K. iki adet buluz, 11.250 L.K. 45 adet erkek gömleği, 1950 L.K. üç adet Safari erkek takım boy 4300 L.K. 43 adet kadın eşarbı 910 L.K. Erkek Düşortu, 10.500 L.K. 15 adet kadın gece kıyafeti, 1050 L.K. üç adet etekli buluz, 1000 L.K. 2 adet bayan elbisesi, 400 L.K. kadife 250 L.K. eteklik, 400 L.K. askılı beyaz elbise, 6200 L.K. 31 adet pantolon, 200 L.K. iki adet papyon, 600 L.K. iki elbise, 3200 L.K. 64 adet kravat 300 L.K. Beyaz etek, 200 L.K. iki şemsiye, 3000 L.K. altı kadın elbisesinin ilk açık arttırmaları 13.6.1979 günü 16.30-16.45 arasında İstanbul Babıali caddesi Tasvire Han 54-18'de yapılacak ve bu arttırmadan verilen bedel muhammen bedelinin % 75 ini bulmazsa 14.6.1979 günü aynı yer ve saatte ikinci açık arttırması yapılarak en çok verene ihale olunur. Karar pulu ve tellaliye bedeli alıcıya aittir. İlan olunur.

(Basın: 4263 - 1598)

DUYURU
İstanbul Sular İdaresi Genel Müdürlüğünden
Çeşitli Cins ve Miktarlarda Tesisat Malzemeleri Satın Alınacaktır

İdaremiz gereksinimi.

Çeşitli cins ve miktarlarda tesisat malzemesi kapalı fiat teklifi alınmak sureti ile satın alınacaktır.

Tahmini tutar 600.000.—TL., geçici güvence 45.000.—TL. dır.

Umumi Şartname ve alınacak malzemeye ait liste İdaremiz Ticaret İşleri Dairesi Müdürlüğünden bedelsiz olarak temin edilebilir.

İhalemize katılmak isteyenlerin verecekleri kapalı teklif zarfını İdaremiz veznesine yatıracakları geçici güvencenin 45.000.—TL. lık makbuzunu da ekleyerek en geç 12.5.1979 Salı günü saat 11.00'e kadar Beyoğlu İstiklâl Caddesi 379 no.da İdaremiz Zabıtlar ve Kararlar Bürosu Müdürlüğüne vermeleri gerekmektedir.

İdare ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir.

(Basın: 15821 — 1571)

Spor...Spor...Spor...

Ankaragücü'nü 3-0 yenen Kayserispor I. lige çıktı

● Maçın gollerini Ertan (18. dk.) Adnan (34. dk.) Metin (51. dk.) attılar

Ankaragücü ve Kayserispor takımları önce masa başı oyunlarıyla maç yapmadan Birinci Lig'e çıkmak istediler. Bu plan tutmayınca bu kez sahada kapıştılar. Ve büyük futboluyla Kayserispor bileğinin hakkıyla Birinci Lig'e tırmandı.

Tamer Kaptan'ın öğrencileri, maça fırtına gibi girdiler. Ankaragücü savunması dalga dalga gelen Kayserispor akınlarına ancak 18 dakika dayanabildi. Bu dakikada Kayserispor'lu Adnan'ın sağ taraftan getirdiği ve ortaladığı topla kale önünde buluşan Ertan, düzgün bir vuruşla takımını (1-0) öne geçirdi. Golden sonra Kayserispor modern futboldan örnekler sergilemeye başladı. Arka arkaya geliştirdiği akınlarda Ankaragücü defansı dağıldı gitti... Bu akınların birinde, sol tarafta oluşan boşluğa kaçan Metin topu Adnan'a geçirdi ve Adnan'da topu ağlarla kucaklaştırdı. (2-0)

İlk yarı Kayserispor'un (2-0) lehine kapandı.

İkinci yarıda Kayserispor ataklarıyla başladı ve sürdü. Ankaragüçlü futbolcular sırayla havru attılar. Özellikle Yılmaz'ın soldan getirdiği toplar Ankaragücü defansını yıprattı. Bu atakların birini Adnan dışarı birini de Metin içeri atarak 51. dakikada durumu (3-0) yaptı. Bundan sonraki Kayseri atakları sonucu değiştirmedi ve Kayserispor maçı bu sonuçla kazanarak biraz rötarla Birinci Lig'e yükseldi...

BEYKOZ ÖĞRETMENLERİ YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ 11. OLAĞAN KURULU KARARI İLE YAPILAN TÜZÜK DEĞİŞİKLİĞİ MADDELERİ:

Madde 13. Genel kurulca yönetim kurulu 5 asil 3 yedek olmak üzere gizli oyla seçilir.

Madde 14. Derneği temsil etmek ve yönetim kuruluna başkanlık görevi başkan tarafından yürütülür. Bütün giderler yönetim kurulunun kararı ile yapılır. Yönetim Kurulu kararı çoğunlukla alır. Oyların eşitliği halinde başkanın oyu iki oy sayılır. Özürsüz üç kez toplantıya katılmayanın üyeliği düşer. Yedek üye getirilir.

Madde 15. Genel kurulca denetleme kurulu 2 asil 2 yedek üyeden oluşur. Derneğin hesaplarını denetleyerek genel kurula sunar. Bu kurul iki ayda bir hazırlayacağı denetleme kurulu raporunu yönetim kuruluna, sonuncu raporunu da genel kurula sunar.

BEYKOZ ÖĞRETMENLERİ YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

(Po: 1597)

SOSYAL SİGORTALAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN
ORDU HASTAHANESİNE TESİS EDİLECEK TRAFO İLANI

1— Eksiltmeye konulan iş Ordu Hastanesine tesis edilecek 400 KVA.lık trafo işi olup ilk keşif bedeli 1978 yılı İller Bankası rayiç ve birim fiatlarına göre 493.279.— liradır.

2— İsteklilerin, bu işe ait eksiltme evrakını ve eklerini Ankara'da Dr. Mediha Eldem Sok. No: 30'da Genel Müdürlük Yapı İşleri Dairesi Başkanlığı Tesisat Etüd Proje Fen Heyeti Müdürlüğünde mesai saatleri dahilinde incelenmeleri mümkündür

3— Eksiltmeye girebilmek için istekliler
a) 1979 yılına ait Ticaret Odası belgelerini
b) Uşulü dairesinde 14.798.37 liralık muvakkat teminatın,
c) Bu işe ait iştirak belgesini.
Teklif zarflarına koyacaklardır.

4— Bu işe ait iştirak belgesinin alınma şekli: İsteklilerin en geç 11/6/1979 PAZARTESİ günü mesai saati sonuna kadar bir dilekçe ile Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğüne müracaat etmeleri (Müracaat Umumi evrak kaydı tarihi muteberdir. Telgrafla müracaat kabul olunmaz) ve dilekçelerine Bayındırlık Bakanlığından alınmış, keşif bedeli kadar (G) grubundan müteahhitlik karnesi aslı veya noter tasdikli suretiyle bu önemde benzeri bir işi tamamlayıp, kabullerini yaptırmış olduğuna dair ilgili daireden alınmış belge aslını ve plan teçhizat taahhüt ve teknik personel beyannameleri ile bu işin şantiye şefliğini ve fenni mesuliyetini deruhte edeceğine dair bir Elektrik Mühendisinden alacakları noterden tasdikli taahhüt beyannamesini ve ihale evrakını tetkik ettiklerini gösterir Kurum Tesisat Etüd Proje Fen Heyeti Müdürlüğünden bu iş için alınmış belgeyi eklemeleri lazımdır. Daha önce Kurumumuz ihalelerine katılan Müteahhitlere yeterlik belgesinin verilmiş olması hiç bir zaman bu ihaleyi bağlamıyacağı gibi bu evraklardan birisinin eksik olması halinde yeterlik belgesi verilmez.

5— İstekliler gerçek kişi veya tüzel kişi olacaklardır.

6— İsteklilerin eksiltme şartnamesinde verilen izahat dairesinde hazırlayacakları teklif mektuplarını 15/6/1979 tarihine rast'ayan CUMA günü mesai sonuna kadar SSK Genel Müdürlüğü Mithat Paşa Cad. No: 7 Sıhhiye/ANKARA'da Malzeme Dairesi Başkanlığı evrakına vermeleri veya bu saatte Komisyon Başkanlığında bulunacak şekilde iadeli taahhütlü olarak postalamaları lazımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez.

7— 5337 Kanunun 21. maddesinin 4. fıkrası mucibince Belediyelerce istenilecek ilan resmi ve yardımlarla bil'umum harçlar müteahhide aittir (Finansman Kanunu gereğince ödenmesi gereken İnşaat ve Emlak Alım Vergileri Bina İnşaat Vergisi İdareye aittir.)

8— Kurum ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir.

(Basın: 15640) - 1555

Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

● Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
● Yazıişleri Müdürü: ... ... Tamer KAYAŞ
● İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
● Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 66 36 — Teleks: 42 466 - 42 879
● İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. K.:5 No: 510 Konak
● Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
● Baskı: ... ... Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti. Matbaası
● Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.

U-2 konusunda Senato ve Meclis Dışişleri Komisyon Başkanları Politika'ya görüşlerini açıkladı

Zeyyat MANDALİNCİ

(Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu Başkanı ve AP Muğla Milletvekili)

'U-2'lere izin vermeden NATO'daki yerimiz gözden geçirilmeli,

«U-2'lerin Türkiye üzerinde istihbarat uçuşu yapması, mevzubahis olan bu uçakların faaliyet göstermeleri meselesi fevkalâde önemli bir mesele. Bu mevzuda müsbet veya menfi bir söz söyleyebilmek için mutlaka mselenin çok taraflı bir tetkike tabi tutulması, yani adeta mikroskop altında muayene edilen bir cisim gibi tetkik edilmesi lazım. Bence bu mevzua bakış yönleri karara varmadan evvel şu olmalı:

1 — Ortadoğu ve NATO savunması yönünden böyle bir şeyin ehemmiyeti,

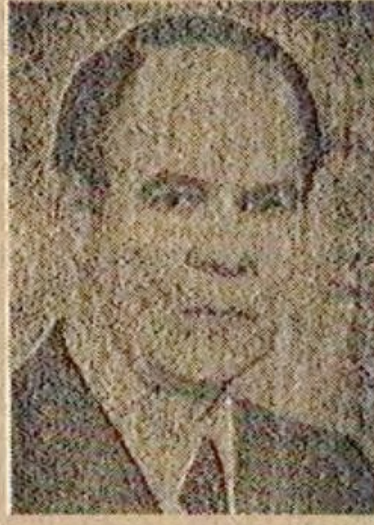
2 — NATO politik savunma sistemi içinde bizim yükümlülüklerimiz,

3 — Biz NATO içinde neyiz? NATO müttefiklerimiz bizi hakikaten bir müttefik gözü ile mi görüyor Türkiye'yi? Yoksa bir üs gözüyle mi görüyor? Türkiye'yi mutlaka savunulacak bölgelerden birisi olarak mı kabul ediyor? Yani Türkiye'yi müdafaa hattı için ne pahasına olursa olsun savunulması gereken bir devlet gözüyle mi, yoksa icabında terkedilebilecek, feda edilebilecek harp sahası gözüyle mi görüyor?

Bence bunu bilmek, bu nevi bir mevzuda karar almak için mutlaka gereklidir. Bugüne kadar Kıbrıs, ambargo, Yunan meseleleri üzerinde NATO'nun baş patronu diyebileceğimiz Amerika'nın tereddütlü tutumu karşısında Türkiye'nin evvel emirde NATO içindeki pozisyonunun tam ışığa kavuşturulmasını istemesi gerekiyor. Bizim NATO'ya ne dereceye kadar güvenebileceğimizi mutlaka bilmemiz gerekiyor. Bence U-2 uçakları hakkında verilecek karar bu dönelerin bize vereceği teminata bağlıdır. Eğer hakikaten Türk devleti NATO camiasına yüzde yüz güvenebilecek vaziyetteyse ki, bunu herşeyden önce hükümtin takdir etmesi lazım.»

Ziya Gökalp MULAYİM

(Senato Dışişleri Komisyon Başkanı ve CHP Samsun Senatörü)

«Şu anda Türkiye'ye yardım U-2 olayı ile beraber gelişiyor»

Bilindiği üzere SALT-2'nin kontrolu İran'dan yapılacaktı. İran olaylarıyla üslerin kapanması üzerine ABD yeni bir kontrol mekanizması aradı ve bu konuda da Türkiye'nin elverişli olabileceği görüşünü benimsedi.

SALT-2 Anlaşması ABD Cumhurbaşkanı Carter'ın yeniden Cumhurbaşkanlığı adaylığı için önemli kozlardan birisi. Durum bu olunca bizzat Carter kendisi için büyük önem taşıyan SALT-2 için dikkatlerini Türkiye üzerine çevirdi. Fakat ABD bu konuda önemli bir sürprizle karşılaştı. Çünkü Türkiye'nin gerek ambargo, gerekse ekonomik dar boğazdan çıkamamada yardımcı olmaması nedeniyle ABD'ye karşı güveni sarsılmıştı. Ve yine Türkiye U-2 uçakları ile komşusu ve son zamanlarda ilişkisi gelişen Sovyetlerle ilişkilerin bozulmasını istemiyordu. Bu konuda ancak Sovyetlerle ABD anlaşırlarsa bu uçuşlara izin verebileceğini bildirdi. Bütün bu olaylar olurken ABD yardım mekanizmasını Türkiye için işletmek üzere harekete geçti.

Şu anda bütün yardım mekanizmalarıyla U-2 uçakları olayı beraberce gelişmektedir. Önümüzdeki bir ay, SALT-2, U-2, IMF ve diğer yardım konularının içiçe olduğu bir dönem olarak geçecektir.

U-2 uçakları sorunu dolayısıyla ABD oldukça sıkışık durumdadır. Ve bu konuda Türkiye'yi yardım konusunda köşeye sıkıştırarak istediklerini elde etmek umudundadır. Ve hatta bu konuya Türkiye'deki hükümet ve rejim meselesi de karıştırılmak istenmektedir. Türkiye'nin bu mesele dolayısıyla ABD ile ilişkilerinde çok dikkatli olması U-2 meselesiyle dış politikasında ileriye dönük büyük tavizlerden dikkatle sakınması gerekmektedir.

Ankara (Politika) — ABD'nin U-2 casus uçaklarını Türkiye üzerinden uçurmak için Türkiye'ye baskıları sürerken Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri Komisyonları Başkanları, Politika Gazetesi'ne yaptıkları açıklamalarda hükümetin konu ile ilgili olarak çok hassas davranması gerektiği görüşünü savundular. Cumhuriyet Senatosu Dışişleri Komisyonu Başkanı Samsun Senatörü Ziya Gökalp Mulayim U-2 uçakları nedeniyle ABD'nin çok sıkıştığını bu yüzden Türkiye'yi da köşeye sıkıştırmak istediğini söyledi» Türkiye bu mesele dolayısıyla ABD ile ilişkilerinde çok dikkatli olmalı, dış politikasında büyük ödünlerden dikkatle sakınmalıdır» dedi. Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu Başkanı Zeyyat Mandalinci ise konuya daha çok NATO sorunu açısından bakılması gerektiğini belirtti.

İnan'ın elçilik kararnamesi Korutürk'e sunuldu

Ankara (ANKA) — AP Bitlis Senatörlüğünden istifa edip yeniden eski mesleği diplomatlığa dönerek Cenevre'de Birleşmiş Milletler Daimi Temsilciliğine büyükelçi olarak atanan Kamran İnan'ın kararnamesi Bakanlar Kurulunda imzalandıktan sonra Cumhurbaşkanı'nın onayına sunuldu.

Öte yandan Kamran İnan için boşaltılan Cenevre Daimi Temsilciliğinde görevli Büyükelçi Ercüment Yavuzalp te ek bir kararname ile merkeze alındı.

Yavuzalp'ın Moskova Büyükelçiliğine atanacağı bildiriliyor. Ancak bu atama ile ilgili agreman Moskova'dan henüz istenmediği için atama kararnamesi bir süre sonra hazırlanacak.

Şimdiki Moskova Büyükelçisi Namık Yolga'nın da temmuz ayında emekliye ayrılacağı bildiriliyor.

Kamran İnan'ın yeni görevine haziran sonunda başlaması bekleniyor.

Bulgaristan Köy-Koop'a makina verecek

Kırklareli (A.A.) — Bulgaristan Merkez Kooperatifler Birliğinden bir heyet Kırklareli ve Edirne KÖY - KOOP birliklerini gezerek incelemelerde bulundu. Konuk heyet ile KÖY - KOOP arasında bir protokol anlaşması imzalandı. Anlaşmaya göre, Bulgaristan gübre ve makina verecek.

Bulgaristan Merkez Kooperatifler Birliği 1. Başkan Yardımcısı Vasil Vakkov başkanlığında üç kişilik bir heyet Kırklareli KÖY - KOOP birliğine bağlı mandıralarla geçen yıl temeli atılan ve fabrika yerinin tapuya tescili yüzünden yapımı geciken 80 ton gün kapasiteli Kaynarca süt ve süt ürünleri fabrikalarını gezdiler. Daha sonra Edirne'ye giden Bulgar kooperatif heyeti ile KÖY-KOOP Genel Başkanı Nedim Tarhan, Genel Başkan Yardımcısı Selahattin Kök, Genel Yönetim Kurulu üyesi Erdoğan Kantürer 1. Bölge Temsilcisi Cevdet Kocaman'ın oluşturduğu KÖY-KOOP heyeti arasında ticari ve kültürel anlaşmayı öngören bir protokol imzalandı.

Askeri personelin maaşları artırılıyor

● SUBAY, ASSUBAY VE UZMAN ÇAVUŞLARA BİR ÜST DERECE VEREN TASARI 1 MART İTİBARİYLE ARTIYOR

Ankara (ANKA) — Subay ve assubay ile uzman çavuşların bir üst dereceye yükseltilmesini öngören yasa tasarısı hükümet tarafından Millet Meclisi Başkanlığına verildi.

Savunma Komisyonuna dün gönderilen ve askeri personel ile asker emeklilerine bir üst derece veren tasarı 1 Mart 1979 tarihinden itibaren geçerli olacak.

Memur maaş göstergelerin de geçtiğimiz Mart ayı başında yapılan değişikliğe paralel olarak hazırlanan tasarı rütbe ve kıdemlerinde bir değişiklik yapılmaksızın tüm askeri personele ve asker emeklilerine uygulanacak.

«926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetler Personel Kanununa bir geçici madde eklenmesine ilişkin tasarı» adı altında Meclis'e sunulan tasarı ile gösterge rakamlarında tavan sınırı da belli oldu. Gösterge rakamlarında tavan, yarbay ve alt rütbeler için 400, assubaylıktan subay olanlar ile subaylar için 300 olarak belirlendi. Albay ve kıdemli albay ile general ve amirallere ise mevcut 1200 gösterge rakamının uygulanması kararlaştırıldı.

Yasaya göre, bu personelin alt derece kademelerinde geçen süreleri aynen üst derece kademelerine geçmiş sayılacak. Ayrıca askeri öğretim kurumlarında öğrenimde bulunan askeri öğrencilerin harçlıkları da bu yasa uyarınca ödenecek.

Dövizle askerlik yapma tasarısı yeniden görüşülüyor

Ankara, (ANKA) — Yurt dışında çalışan işçilerin döviz karşılığı askerlik yapmalarını öngören yasa tasarısı bugün Millet Meclisi Milli Savunma Komisyonunda tekrar görüşülüyor.

BMC'de işçiler Maden-İş'e geçti

İzmir (İSTA) — Ege Bölgesi'nde metal işkolunun en büyük fabrikası olan BMC'de bini aşkın işçi Türk - Metal'den istifa ederek Maden-İş'e geçti.

Maden-İş yetkililerinin yaptığı açıklamada 'Türk - Metal'in MHP yanlısı gericilerle birlikte BMC'de işçiler üzerine ağır baskılar uyguladığı, işverenle işbirliği yaparak bazı işçilerin atılmalarına, ihbar ve kıdem tazminatlarına sosyal yardımların tamamının katılmamasına gözyumulduğu belirtildi.

İstifa eden işçilerin toplu̇ca Maden-İş'e katılması ile yapılan çağrı üzerine, Bölge Çalışma Müdürlüğünün 1 hafta içinde yetkiyi Maden-İş'e vermesi bekleniyor. Katılmalardan sonra önceden işten atılan ve halen çalışmakta olan işçilerin fabrika ile ilgili davalarını Maden-İş'in üstlendiği ve bunun Yargıtayca da onaylandığı bildiriliyor.

Ulusal tıp öğretimi sempozyumu bugün başlıyor

İzmir, (A.A.) — Tıp Fakültesi Öğrenci Derneği (TFÖD) ile Tıp Fakültesi Araştırma Grubunun (TF-AG) ortaklaşa düzenledikleri (Ulusal Tıp Eğitim Sempozyumu)'nun bugün Ege Üniversitesinde başlayacağı bildirildi.

ÖZETLE

ODTÜ'de 1800 işçi referandum istiyor

ANKARA — Ortadoğu Teknik Üniversitesinde çalışan 1800 işçi sekiz aydır işyerinde toplusözleşme yapmaya yetkili sendikanın belirlenmesini bekliyor. Bu konuda bir açıklama yapan DİSK'e bağlı Sosyal-İş Sendikasının ODTÜ Şube Başkanı Cezmi Aksoy «ODTÜ'de yetkili sendikayı belirlemenin en kestirme ve sağlıklı yolunun referandum olduğunu» belirtti.

Bakırköy Halkevinde çocuk şenliği

İSTANBUL — Geçtiğimiz günlerde ilerici kadınlar 1 Haziran Dünya Çocuk Yılı nedeniyle Bakırköy Halkevinde çocuk şenliği düzenlediler. 200 kadın ve 150'ye yakın çocuğun katıldığı şenliğin ilgi gördüğü bildirildi. Şenlikte yapılan konuşmalarda 1 Haizran Dünya Çocuk Gününün önemi anlatıldı. Çocuk korosu, folklorü ve tiyatrosunun da yer aldığı şenlikte çocuklara şeker ve balon dağıtıldı. Ayrıca salonda «Kadın ve Çocuk» konulu fotoğraf sergisi de yeraldı.

İzmir Ziraat Odası olağanüstü toplandı

İZMİR — İzmir Ziraat Odası Meclisi olağanüstü toplandı. Ziraat Odası Başkanı Reşit Kurşun, Türkiye'nin buğday ithal etmek zorunda kalacağını söyledi. Kurşun, «Bu döviz darboğazında IMF'ye ihtiyacımız var ama IMF'nin arzusu uygulanırsa, Türkiye, buğday ithal etmek zorunda kalacak. Çünkü üretim gelecek yıl yarıya düşecektir» dedi.

Gülermak işçileri yemek boykotu yaptı

ANKARA — Gülermek Makina Sanayi ve Ticaret Şirketi işçileri işverenin sendika seçme özgürlüğünü kısıtlaması ve işçilerin aldıkları avanslarını kesme girişimlerinde bulunması üzerine yemek boykotu yaptı. Bir korsan sarı sendikanın yetkili olduğu işyerinde 4 Haziran'da yapılan direnişe 170 işçi katıldı.

TRT Program·Haber·Eleştiri

Sağ basın TRT-DER'e saldırısını sürdürüyor

● ERKAN OYAL'IN SÖZLERİ ÇARPITILMIŞ OLARAK PARLAMENTOYA GETİRİLDİ

Ankara, (POLİTİKA) — TRT çalışanlarının ekonomik ve demokratik haklarını koruyan, TRT'nin demokratik ve özerk bir yapıya kavuşma savaşımını ilkeli tutarlı bir şekilde sürdüren TRT-DER'e saldırılar son günlerde yoğunluk kazanmaya başladı.

İlkin sağ basında yoğunlaşan bu saldırılar, özellikle TRT-DER'in ilerici Genel Başkanı Erkan Oyal'ı hedefleyen bir dille parlamentoya kadar getirildi. AP Milletvekili Erol Yeşilpınar tarafından Millet Meclisi'ne verilen bir önergeyle Erkan Oyal bir sağ gazetenin çarptırarak verdiği haber nedeniyle suçlanıyor. Haber TRT-DER İstanbul Şubesinin düzenlediği «15. yılında TRT» açık oturumuna dayanıyor. Oturumda Erkan Oyal yasa dışı dönemde atanan 2 bin 300 kişinin çoğu faşist. Bunlar usulsüz olarak TRT'ye dolduruldu. Yönetim Kurulu olarak bunların görevden alınmasını istedi. Çünkü bunlar TRT'nin üretimine hiç bir katkıda bulunmadıkları gibi personel üzerinde olumsuz etkiler yaparak üretimi engellemektedirler. Bu nedenle görevden alınmaları gerektiğini Genel Müdür'e söyledi» demesinin sağ basında, «Erkan Oyal TRT'den faşistlerin temizlenmesini Genel Müdür'den istemiş» olarak yer alması ve AP Milletvekili Erol Yeşilpınar tarafından Millet Meclisi'ne getirilmesi TRT-DER'e yapılan saldırıların bir parçası.

BUGÜNKÜ PROGRAM

18.30 — Haberler
18.35 — Sinbat'ın Serüvenleri
19.00 — Flüt Öğreniyoruz
19.30 — Klasik Müzik
20.00 — İznik (2)
20.30 — Haberler
21.15 — 5 Dakika

İlgiyle izlenen kısa fakat çarpıcı minik dizi 5 Dakika'da bu akşam aile sorunları ile ilgili gelen mektuplardan oluşturuldu. Her işe karışan, bencil bir kayınvalide tipi çiziliyor. Yavuz Tarakçıoğlu'nun yapımı olan bu dizide Serpil İnanç, Jale Karadağ ve Cavidan Artüz rol aldı.

21.20 — Yerel Yönetim
21.50 — Aşk Gemisi
22.40 — Haberler

YARINKİ TV

18.35 — Marco, 19.00 — Çocuklarla Başbaşa, 19.30 — Doğa Belgeseli, 20.00 — Türk Sanat Müziği Toplu Programı, 20.30 — Haberler, 21.15 — Minik Konser, 21.10 — Bir Gazetecinin Not Defteri, 21.45 — Televizyonda Sinema, 23.45 — Haberler.

«YEREL YÖNETİM» PROGRAMI İLGİYLE İZLENİYOR

Mehmet Kemal'in sunduğu «Yerel Yönetim» programı genelde olumlu .Belediyelerin bölgelerindeki işlevleri ve sorunlarının ele alınması, minik röportajlarla ilginç hale geliyor. Ancak, röportajlardaki canlılık, kişilerle görüşmelere geçildiğinde yitiyor. Bundan günlük dilden, konuşma dilinden uzaklaşmanın büyük etkisi var. Dizinin dördüncü bölümünde «Tüketimi düzenleme» konusu yeralıyor. Çanakkale Belediye Başkanı Nejat Tabak, Çanakkale yöresinin sebze ve meyva üreticileri, İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil, Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği Danışmanı Bülent Yardımcı, İstanbul Kumkapı balıkçıları, İstanbul Balıkçılar Derneği Başkanı Selahattin Günşen ve Çanakkale balıkçıları programın konukları arasında. Yerel yönetimler dizisini Yavuz Sezer hazırlıyor.

Dünyayı toz pembe gösteren dizi: Aşk Gemisi

Modern kamaralar, her cinsten içki, yüzme havuzu, şamata, kısaca gırgır bir hayat. En önemli sorunları yalnızlık, çarpık burunlu olma, fazla sayıda aşığın rahatsız etmesi olan, para pul sıkıntısı çekmeyen insanlar topluluğu. Mübarekler sanki uzayda yaşıyorlar.

TRT Basın Bürosu bu akşam oynayacak olan «Aşk Gemisi»ni bakın nasıl özetlemiş:

«Dizi filmin EĞLENCELİ KAMARALAR adlı bölümü yayınlanacak. İreni adlı genç kadın, isim benzerliğinden yararlanarak ünlü birinin kimliği ile geziye katılır. Gezi boyunca önceden anlaştığı kızkardeşi bir çok ünlü kişinin adını vererek İreni'i telefonla arar. Genç kadının amacı çevreyi etkileyerek gösterişli bir beraberlik sağlayabilmektir. Çirkin, tutucu, dedikodu yazarı genç kadın, gezideki her kişinin peşine takılarak notlar alır. Amacı gezideki gizli ilişkileri ortaya çıkaran bir yazı dizisi hazırlamaktır.»

Görüldüğü gibi hiçbir içeriği olmayan kof bir program bu. Ama izleniyor. Hem de çok izleniyor. Boyalı basının televizyon sayfalarında bir kaç haftadır. «Aşk Gemisi» niçin geç saatlerde yayınlanıyor?» diye yetkililere fırça çekiliyor. Kızan da, seven de izliyor. Tüpgaz, akaryakıt bulunmuyormuş; herşey ateş pahasıymış, ev sahibi, kasap dört gözle bizi bekliyormuş. Hiç önemli değil.

İşin tuhaf yanı da «ille de sansür isteriz» diye tutturup da, Ağıt türünden ilerici programlar ekrandan kaldırıldığı zaman sil takıp oynayanların, Aşk Gemisi'ndeki türlü türlü seks numaraları karşısında ağızlarını bıçak açmayışı...

İşinden yorgun [illegible] ne dönen Amerika[illegible] vine dönünce, visk[illegible] ni, patlamış mısır[illegible] yanına alarak, ayak[illegible] rını uzatıp oturur, keyif çatar. Bir eksiği «Aşk Gemisi» türünden programlardır. Televizyonun o tür bir dizi başlayınca düzenin ona öğrettiği biçimde kendinden geçer. Bizim «sansür» çığırtkanları da Aşk Gemisi başlayınca «kendilerinden geçiyor»lar herhalde...